

Hur rubelns ras påverkar Finlands ekonomi och handeln med Ryssland

Ninni Lagerberg

Examensarbete
Företagsekonomi
2016

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Företagsekonomi
Identifikationsnummer:	5471
Författare:	Ninni Lagerberg
Arbetets namn:	Hur rubelns ras påverkar Finlands ekonomi och handeln med Ryssland
Handledare (Arcada):	Peter Mildén
Uppdragsgivare:	
<p>Sammandrag:</p> <p>Arbetet beskriver den ekonomiska situationen som råder i Ryssland för tillfället och analyserar hur situationen påverkar Finlands ekonomi. För att ge läsaren en förståelse för den ryska ekonomin, beskrivs bakgrunden och uppbyggnaden av ekonomin. Olika faktorer beskrivs för att förklara hur den ekonomiska situationen i ett land kan påverka ett annat land. Metoden som används i detta arbete är kvantitativ till sin form och grundar sig på litteraturstudie och analysering av makroekonomisk data. Statistiskt data som uppges i arbetet är relevant för undersökningen, eftersom att den är aktuell och tillförlitlig. De källor som använts har varit sekundära källor, eftersom att det finns mycket information på internet. Analysering av det uppgivna statistiska data har utförts med programmet SPSS, där regressions och korrelationsanalys utförts. För att visa förändringar i de olika observerade variablerna har programmet Excel använts för att skapa linje- och spridningsdiagram. Det som framstått från olika analyser är att rubelns svaga växelkurs har en negativ inverkan på Rysslands import, vilket speglar sig i Finlands export till Ryssland. Det kan konstateras att den devalverade rubeln följer de teorier som beskrivs i arbetet. Detta innebär att en minskning i exporten har en påverkan på den finska ekonomin, men även om exporten till Ryssland minskar kan den efter en tid öka igen till det tillstånd som den tidigare varit.</p>	
Nyckelord:	Ryssland, växelkurs, inflation, BNP, export
Sidantal:	54
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Business administration
Identification number:	5471
Author:	Ninni Lagerberg
Title:	How depreciation of the ruble affects the Finnish economy and trade with Russia
Supervisor (Arcada):	Peter Mildén
Commissioned by:	
<p>Abstract:</p> <p>This thesis describes the economic situation that has been going on in Russia and analyzes how the situation affects the Finnish economy. The background and the structure of the Russian economy is described in order to give the reader an insight about the Russian economy and how it function. Different factors are presented in order to describe how an economic situation in one country can affect another country. The method that's been used is quantitative to its form and is based on literature study and analyzing of macroeconomic data. The statistical data that is presented in the thesis is of relevance, because it is up-to-date and reliable. The sources that has been used to write this thesis are secondary sources. The reason for using secondary sources is because most of the information and data can be found on the internet. The program SPSS has been used to analyze the presented data. The program has been used to do correlation and regression analysis. The program Excel has been used to show the connection between two variables and to present these in a line chart and scatter chart. The information covered from different analysis shows that the low exchange rate for the ruble effects the countries importation of goods negatively, this also reflects on the Finnish exportation of goods to Russia. It can be stated that the devaluation of the ruble follows the theories presented in the thesis. This means that even if the exportation to Russia is for the moment low it can rise again after a while to the same level it was before.</p>	
Keywords:	Russia, exchange rate, inflation, GDP, export
Number of pages:	54
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Taloushallinto
Tunnistenumero:	5471
Tekijä:	Ninni Lagerberg
Työn nimi:	Kuinka ruplan heikkeneminen vaikuttaa Suomen talouteen ja kaupankäyntiin Venäjän kanssa
Työn ohjaaja (Arcada):	Peter Mildén
Toimeksiantaja:	
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Tämä työ kertoo Venäjän tämänhetkisestä taloudellisesta tilanteesta ja analysoi kuinka tilanne vaikuttaa Suomen talouteen. Työssä esitetään Venäjän talouden historiaa ja taustaa sekä kerrotaan sen rakenteesta, jotta lukija pystyisi paremmin ymmärtämään kuinka Venäjän talous toimii. Tässä työssä esitetään myös erilaisia tekijöitä jotka antavat selityksen sille kuinka yhden maan taloudellinen tilanne voi vaikuttaa toiseen maahan. Tutkimusmenetelmä jota on käytetty tässä työssä, on kvantitatiivinen menetelmä joka perustuu kirjallisuustutkimukseen ja makroekonomian analysointiin. Tilastot ja lähteet jotka tässä työssä käytetään, ovat oleellisia tälle työlle, sillä ne ovat ajankohtaisia ja luotettavia. Lähteet jotka tässä työssä on käytetty tiedon löytämiseen, ovat toissijaisia lähteitä. Tämä johtuu siitä että kaikki oleellinen tieto löytyy internetistä. Tilastot on analysoitu SPSS ohjelmiston avulla ja tällä ohjelmalla on analysoitu tutkittavien muuttujien korrelaatiota ja regressiota. Excelillä on tehty viiva- ja pistekaavio joka kuvaa muuttujien suhde toisiinsa. Tulos joka on saatu eri analyyseistä osoittavat että ruplan heikko vaihtokurssi vaikuttaa Venäjän tuontiin maahan negatiivisesti, mikä myös vaikuttaa Suomen vientiin Venäjälle. Devalvoidun ruplan vaikutuksiin ja käyttäytymiseen voi todeta, että se seuraa työssä esitettyjä teorioita. Tämä merkitsee sitä että vähentyneellä viennillä Venäjälle on vaikutus Suomen talouteen, mutta se merkitsee myös sitä että ajan kuluessa viennin tulisi taas palautua entisiin lukuihinsa.</p>	
Avainsanat:	Venäjä, vaihtokurssi, inflaatio, BKT, vienti
Sivumäärä:	54
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	

INNEHÅLL

1	INLEDNING	10
1.1	Problemformulering	11
1.2	Syfte	12
1.3	Forskningsfrågor.....	12
1.4	Avgränsningar	12
2	Metod	13
2.1	Metodik	13
2.2	Begreppsdefinitioner.....	14
3	TEORI	14
3.1	Bakgrund	14
3.2	Rysslands ekonomi	15
3.3	BNP	16
3.4	Växelkurs.....	18
3.4.1	<i>Inflation</i>	19
3.5	Teorin om växelkursens påverkan på handeln	20
3.5.1	<i>J-kurvan</i>	20
3.5.2	<i>Marshall- Lerner villkoret</i>	20
3.6	Risikfaktorer med utrikeshandel.....	22
3.6.1	<i>Finansiell risk</i>	22
3.6.2	<i>Politisk risk</i>	23
4	EMPIRI	23
4.1	Brent oljans prisförändring och dess påverkan på Rysslands ekonomi.....	23
4.2	Handeln mellan Ryssland och Finland.....	26

4.3	Turismen.....	27
5	ANALYS AV STATISTISK DATA	29
5.1	Rysslands BNP beroende av oljepriset	30
5.2	Rubelns växelkurs USD/RUB beroende av oljepriset	33
5.3	Finlands export beroende av växelkursen RUB/EUR	35
5.4	Inflationens beroende av oljepriset.....	38
5.5	Turismens beroende av växelkursen RUB/EUR	40
5.6	Finlands BNP beroende av den ryska turismen	43
5.7	Finlands BNP beroende av exporten	45
6	SLUTSATSER.....	47
	Källor.....	50

Figurer

Figur 2. Nationalprodukt och nationalinkomst i ett samhällsekonomiskt kretslopp (Eklund 2010).....	17
Figur 3. Utbud och efterfrågan på valuta (Eklund 2010).	18
Figur 4. J-kurvan beskriver depreciering av en valuta och dess konsekvens för nettoexporten. (2015).....	20
Figur 5. Brent oljans prisförändring i dollar under tidsperioden 2000 – 2016. (Ölly & Bio polttoaineala)	24
Figur 6 Rubelns valutakursförändring mellan åren 2013-2016. (Kauppalehti 2016).....	25
Figur 7. Handeln mellan Finland och Ryssland 2005-2015.(Finlands Tull 2015).....	26
Figur 8. Exporten till Ryssland enligt olika produktkategorier 2015.(Finlands Tull 2015)	27
Figur 9. Linjediagram av de observerade variablerna Rysslands BNP och Brent oljepriset. (2016).....	30
Figur 10. Spridningsdiagram av de observerade variablerna Rysslands BNP och Brent oljepriset. (2016).....	30
Figur 11. Linjediagram som visar förändringar av Rubelns växelkurs och Brent oljepriset över en tidsperiod. (2016).....	33
Figur 12. Ett spridningsdiagram som visar Växelkursens och oljeprisets korrelation. (2016)	33
Figur 13. Linjediagram som visar förändringar av variablerna export och Brent oljepris över en bestämd tidsperiod. (2016)	35
Figur 14. Ett Spridningsdiagram som visar korrelationen av variablerna export och Brent oljepriset. (2016).....	36
Figur 17. Ett linjediagram som visar förändringar i variablerna oljepris och inflation för en bestämd tidsperiod.(2016)	38
Figur 18. Ett spridningsdiagram som visar korrelationen mellan variablerna oljepris och inflation. (2016).....	38
Figur 15. Ett linjediagram som visar förändringar i variablerna övernattning och växelkurs för en bestämd tidsperiod.(2016)	40

Figur 16. Ett spridningsdiagram som visar korrelationen mellan variablerna övernattning och växelkurs. (2016).....	41
Figur 19. Linjediagram över variablerna Finlands BNP och de ryska turismen. (2016)	43

Tabeller

Tabell 1. Ryska turisternas användning av pengar utomlands i medeltal under åren 2013-2015. (VisitFinland 2015).....	28
Tabell 2. Övernattningar i hela Finland 2008-2015.(Visit Finland 2016).....	29
Tabell 3. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna BNP och oljepriset. (2016).....	31
Tabell 4. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna RUB och Brent oljepriset. (2016).....	34
Tabell 5. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna Export och RUB. (2016)	36
Tabell 7. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna Brent oljepriset och inflation. (2016)	39
Tabell 6. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna Turism och RUB. (2016)	41
Tabell 8. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna Turism och Finlands BNP. (2016).....	43
Tabell 9. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna Export och Finlands BNP. (2016).....	45

1 INLEDNING

Rysslands ekonomiska tillväxt har avtagit under året 2013, enligt landets statistikcentral Rosstat har landets produktion i överlag vuxit med 1,4 %, när den föregående år vuxit med dryga 3 %. Rysslands ekonomi är beroende av olja och oljepriset på marknaden. Under året 2011 höll oljans Brent-pris sig runt 110 dollar, vartefter den år 2016 sjönk som lägst till 28 dollar. Brent-priset är för tillfället runt 30 dollar per fat och flera prognoser indikerar på att priset kommer att stiga långsamt. Priset på oljan har orsakat att exportinkomsten har minskat, rubeln har blivit svagare, inflationen i landet har stigit och samtidigt ökat på räntorna i Ryssland. (Finlands bank 2015a)

Den geopolitiska osäkerheten som uppstått p.g.a. Ukraina krisen har minskat på utländskt intresset att investera i Ryssland och i oljeproduktionen. Sanktioner som EU-länderna påsatt Ryssland och importförbudet som Ryssland själv framfört den 7 augusti 2014 som motsanktion har till viss mån påverkat handeln mellan de Europeiska länderna och Ryssland. Importförbudet gäller livsmedel som t.ex. kött och köttprodukter, mjölk och mjölkprodukter, grönsaker, rotfrukter, frukter, nötter samt skaldjur och fisk. EU-ländernas sammanlagda mängds livsmedel som exporterats till Ryssland var år 2013 ung. 12,2 miljarder euro. Rysslands importförbud har minskat på exporten av livsmedel till Ryssland med ung. 5,3 miljarder euro. Importförbudet har förorsakat att priserna på livsmedel har stigit och ökat på inflationen i Ryssland. Detta beror på att Ryssland inte har kapaciteten att producera samma mängd livsmedel själv eller möjligheten att importera liknande mängd från t.ex. Asien eller Latin-Amerika. (Finansministeriet 2014)

Mitt examensarbete handlar om Rysslands ekonomiska ställning och hur den påverkar Finlands ekonomi och handeln mellan båda länderna. Ryssland har varit enligt den finska tullen år 2014 Finlands tredje största exportland och största importland. Exporten till Ryssland utgör ung. 10 % av den totala exporten utomlands. Under året 2015 har Ryssland blivit Finlands femte största exportland och tredje största importland. Värdet på exporten till Ryssland år 2014 har minskat med 727 milj. euro, varav ca 100 milj. euro beror på Rysslands importförbud. Rysslands importvärde be-

räknat i dollar har sjunkit från året 2014-2015 med 40 % och under året 2015 har importen sjunkit med ytterligare 35 %. Det har beräknats att under 2016 kommer importen att ännu sjunka med ung. 15 % och år 2017 med ung. 5 %. Detta kommer att spegla sig i Finlands export till Ryssland under de kommande åren. Det är inte bara handeln som påverkas av Rysslands ekonomiska ställning utan också turismen, eftersom ryska turister är Finlands största turistgrupp som besöker Finland. Antalet ryska turister som besökte Finland år 2014 var till antalet ung. 3,8 miljoner, varav 68 % var dagsresenärer. Inkomsten från den ryska turismen var år 2014 ca 1,1 miljarder euro. Totalt har den ryska turismen under året 2014 minskat med ung. 12,1 % jämfört med år 2013. (Finlands tull 2015) (Finlands bank 2015a)

I mitt examensarbete kommer jag att beskriva olika faktorer som påverkat situationen i Ryssland, samt hur Rysslands situation påverkar Finlands ekonomi och vår handel med Ryssland. Meningen med detta examensarbete är att få en förståelse om betydelsen som handeln med Ryssland och Rysslands ekonomiska ställning har för den Finska ekonomin. Jag har valt att skriva om detta ämne i mitt examensarbete, eftersom att det är ett aktuellt och det intresserar mig att få utreda hur den ekonomiska situationen i ett land påverkar ett annat land och handeln mellan dessa länder. I slutet av arbetet kommer jag att analysera det insamlade data och presentera mina egna slutsatser.

1.1 Problemformulering

Det rådande läget på oljeprismarknaden och Rysslands involvering i Ukraina krisen har haft en inverkan på landets ekonomiska ställning. Involveringen i Ukraina krisen har medfört att Ryssland har blivit straffad med sanktioner från bl.a. EU-länderna och USA. Ryssland har som åtgärd mot dessa sanktioner stipulerat ett importförbud vilket gäller importen av vissa livsmedel till landet. Rysslands ekonomi har hamnat ut för en stark recession där landets BKT har minskat under året 2015 med 3,7 % jämfört med året 2014. Den rådande inflationen i landet har stigit ända till 15 % under året 2015, vilket innebär att priserna på varorna i landet har stigit avsevärt. Oljeprisets fluktuation och inflationen har också haft en inverkan på rubelns växelkurs, för tillfället får man betala ung. 70 RUB för en euro. Alla dessa faktorer har en in-

verkan på handeln mellan Finland och Ryssland, men speglar sig också på Finlands ekonomiska tillväxt framöver. (Finlands Bank 2015b)

1.2 Syfte

Exporten till Ryssland utgör 10 % av Finlands totala export till utlandet. Ryssland är enligt den finska tullen Finlands femte största exportland och tredje största importland år 2015. Ryska turister som besökt Finland år 2015 är 6,3 miljoner, vilket är 21 % mindre jämfört med förra årets resultat vid samma tidpunkt. (Finlands bank 2015a) (Visit Finland 2015)

Syftet med mitt arbete är att utreda hur en fluktuation i den ryska växelkursen (RUB) påverkar handeln mellan Finland och Ryssland ur ett finländskt perspektiv. Jag kommer att använda mig av två teorier, J-teorin och Marshall-Lerner teorin, som stöd för min undersökning. I empiridelen kommer jag att framföra det data som jag i analysdelen kommer att analysera med hjälp av regressions och korrelationsanalys.

1.3 Forskningsfrågor

1. Vilken inverkan har den svaga rubelns växelkurs på handeln mellan Finland och Ryssland samt den finska ekonomin?

1.4 Avgränsningar

Jag har avgränsat mitt arbete till att behandla situationen i Ryssland från den finländska synvinkeln. Jag kommer att fokusera min utredning på växelkursen, men jag kommer också att framföra oljeprisets, den ryska turismens och sanktionernas betydelse för handeln. Jag kommer att utreda hur dessa faktorer har påverkat handeln mellan Finland och Ryssland och den finska ekonomin.

Jag har valt att inte gå in på den ryska synvinkeln på situationen, eftersom att det skulle resultera i ett allt för utdraget arbete. Jag kommer att hålla mitt arbete på en

makronivå och inte fördjupa mig i enskilda företag och deras handel med Ryssland. Jag kommer att närma mig ämnet genom teorier som beskriver kapitalmarknaden. Jag utesluter arbetsmarknaden, eftersom att detta leder till ett utdraget arbete och att arbetet spårar sig ur från sitt ursprungliga syfte.

2 METOD

Forskningen är kvantitativ till sin form och grundar sig på litteraturstudie och analys av makroekonomisk data. Anledningen till valet av denna metod beror på att det redan finns stora mängder av aktuell och trovärdig statistisk data som berör det ämne jag tänker undersöka.

2.1 Metodik

Jag kommer att använda sekundära källor för mitt arbete, eftersom att ämnet som mitt arbete behandlar är ett aktuellt ämne och all aktuell material finns tillgängligt på internet. Jag kommer att söka upp olika tidskrifter, rapporter och statistiker från bl.a. internet. Jag kommer att söka upp olika modeller och teorier från böcker som jag framför i teoridelen som stöd för de statistiska värden som jag väljer att presentera i den empiriska delen av arbetet. I allmänhet kommer jag att tillämpa information från både böcker och internet som stöd för mitt skrivande av examensarbetet.

- Rapporter och statistik från Finlands tull
- Rapporter, tidskrifter och statistik från Finlands Bank
- Statistik från Statistik centralen
- Statistik, tidskrifter och rapporter från Europeiska Banken
- Statistik, tidskrifter och rapporter från Världsbanken (World Bank)
- SVKK (Suomalais-Venäläinen kauppakamari)
- Rapporter och tidskrifter från utrikesministeriet och statsrådet
- Finansministeriet

Jag har valt följande källor eftersom att de är aktuellt uppdaterade och trovärdiga. Källorna har stor mängd av aktuell data som jag kan använda som stöd för skrivande

det av mitt examensarbete. Kvaliteten på det data och statistik som jag samlar in från källorna är av hög grad.

2.2 Begreppsdefinitioner

Nettoexport är skillnaden mellan export och import av varor och tjänster.

Real växelkurs är det relativa priset mellan utländska och inhemska varor och tjänster. Matematisk kan man beräkna den reala kursen med att dividera utländsk prisnivå med inhems prisnivå och multiplicera resultatet från divisionen med den nominella växelkursen. Reala växelkursen visar m.a.o. förhållandet mellan prisnivåerna i olika länder.

Nominell växelkurs är priset för utländsk valuta angett i den egna valutan. Det är ofta den nominella växelkursen som avses, då man talar allmänt om växelkurser.

Sanktion är straff mot stater som bryter mot det internationella regelsystemet.

Brent-pris på olja. Brent olja är den typ av olja som vanligast förekommer i Europa.

Ett fat olja. Ett fat av olja motsvarar 159 liter av olja.

3 TEORI

I början på teoridelen framställs bakgrunden och viktiga byggstenar för den ryska ekonomin. I teoridelen behandlas också några viktiga byggstenar för ett lands ekonomi i allmänhet, samt olika faktorer som har en inverkan på ekonomin och handeln med andra länder. I teoridelen framförs två teorier som förklarar växelkursens inverkan på handeln. I slutet av teoridelen framförs olika risker som kan uppkomma i samband med utrikeshandel.

3.1 Bakgrund

Oljeproduktionen i Ryssland har sina grunder ända till 1800-talet och olja har alltid varit en viktig naturresurs för landet. Oljans betydelse för Rysslands ekonomi blev

ännu större under 2000-talet, då Ryssland gjorde en stor investering i oljeindustrin och var år 2010 världens största oljeproducent. Handel med olja har inbringat Ryssland stora inkomster, men också gjort landets ekonomi beroende av oljans pris på världsmarknaden. Detta innebär att den ryska ekonomin är lättpåverkad av oljans prissvängningar på världsmarknaden. (Meriläinen 2011)

Ryssland har haft två stora ekonomiska kriser efter Sovjetunionens slutliga upphörande 1991. Den första ekonomiska krisen uppstod vid slutet av 90-talet, vilket var en följd av att Ryssland strävade efter att komma ifrån socialismen och bli en marknadsekonomi. Orsaken till denna förändring var att socialismen inte kunde erbjuda lika stark konkurrensförmåga gällande produktion av varor som marknadsekonomin kunde erbjuda. Krisen i Asien påverkade också att krisen i Ryssland uppstod. Krisen i Asien medförde att Rysslands ekonomiska tillväxt stannade och priset på oljan sjönk drastiskt. Detta förorsakade att investerarna i Ryssland flydde landet, vilket medförde att räntorna i landet steg dramatiskt. Den svåra ekonomiska situationen gjorde att Ryssland devalverade och hamnade ta stora lån från utlandet för att kunna klara av den ekonomiska krisen. Rysslands BNP år 1997 var 843 miljarder dollar, varav BNP per capita var 5 700 dollar. För jämförelse var Finlands BNP 108 miljarder dollar samma år, varav BNP per capita var 21 000 dollar.

Den andra stora ekonomiska krisen uppstod under året 2008, vilket var ett resultat av USA:s finanskris som fått sin början från USA:s lånemarknad. Oljans pris sjönk drastiskt, vilket medförde att Rysslands inkomster från oljehandeln minskade och oljeinvesterarna flydde landet. Detta medförde att Rysslands börs sjönk med 80 % och banksektorn fick en förtroende- och likviditetskris. Rysslands BNP sjönk med 7,9 % under året 2009. (Meriläinen 2011)

3.2 Rysslands ekonomi

Ekonomiska systemet som råder i Ryssland är en marknadsekonomi där priset på varor och tjänster som köps och säljs görs upp på världsmarknaden av miljoner människor och tusentals företag (Skärvad & Olsson 2013). Rysslands ekonomi är bland de tio största i världen om man jämför med bruttonationalprodukten. Landets

största tillverkningsindustrier är olje-, järn, livsmedels, fordons- och kemi industrin. Servicesektorns andel av landets BNP är 60 %. Rysslands enorma naturtillgångar av olja och naturgas utgör en betydande del av landets BNP och utgör två tredjedelar av landets export av varor. (SVVK 2015)

Under åren 2005-2013 var bruttoinkomsten från exporten av olja 10 % av landets BNP. Rysslands ekonomi är starkt beroende av olja och av priset på oljan på världsmarknaden. Under året 2011 var Brent oljans pris per fat runt 110 dollar. Priset började sjunka under året 2014 och var som lägst under 30 dollar vid början på året 2016. Priset har stabiliserats för tillfället runt 35 dollar per fat. Prisminskningen på oljan har förorsakat att inkomsten från exporten av olja har minskat, rubelns värde har sjunkit, inflationen har ökat och räntorna har stigit i landet. (Finlands bank 2015a)

3.3 BNP

Bruttonationalprodukten mäter värdet av alla färdiga produkter som ett land har tillverkat under ett år. Denna mätning gäller endast färdiga varor och inte halvfabrikat och råvaror. BNP kan beräknas på två olika sätt, där den första metoden är att beräkna vad alla landets företag producerar. BNP räknas fram utifrån vad olika företag tillverkar och säljer. För att undvika dubbelräkning av färdiga produkter och halvfabrikat summerar man ihop hela ekonomins förädlingsvärden. Förädlingsvärdet är det värde som ett företag bidrar med för att öka värdet av den produkt företaget producerar. Det motsvarar också vad ett företag betalar som ersättning för dem som arbetar i eller äger företaget eller investerar i företaget. Detta kan definieras på följande sätt:

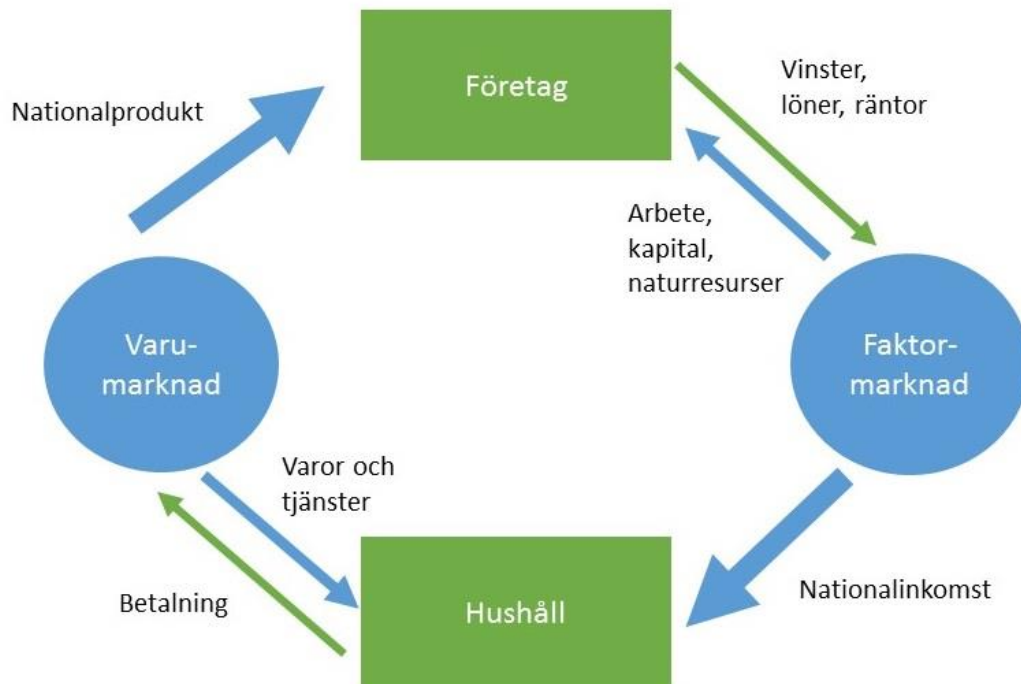
$$\text{Nationalprodukt} = \text{Nationalinkomst}$$

Det andra sättet är att beräkna hur landets produktion används. Detta innebär att BNP beräknas utifrån hur landet använder de producerade produkterna och tjänsterna med ändamål som konsumtion, investeringar och utrikeshandel. Detta kan uttryckas på följande sätt:

$$\text{BNP} = \text{konsument} + \text{investeringar} + \text{nettoexport (export - import)}$$

Detta innebär att all produktion måste betalas med de inkomster man får utav att sälja de produkter man producerat. I figur 2 illustreras kretsloppet för nationalprodukt och nationalinkomst i en samhällsekonomi. (Eklund 2010)

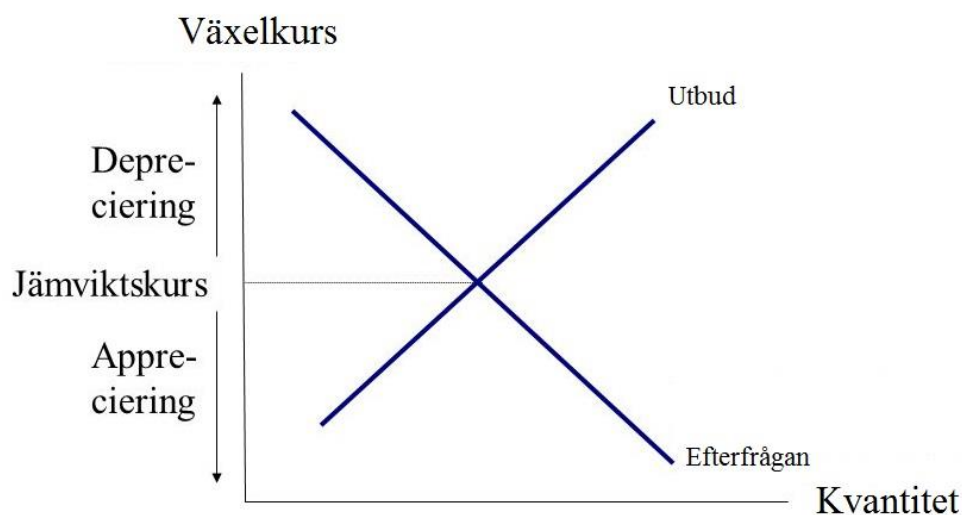

Figur 1. Nationalprodukt och nationalinkomst i ett samhällsekoniskt kretslopp (Eklund 2010).

Med ekonomisk tillväxt avser man en ökning av landets BNP. Detta innebär att konsumtionen, investeringarna och nettoexporten måste öka. En ökning av BNP är ett medel för att uppnå en högre materiell levnadsstandard, samt social välfärd. Tillväxt av BNP anses vara någonting önskvärt och någonting som prioriteras i den ekonomiska politiken. BNP i sig är inte ett mått på en nations välfärd, utan ett medel att nå viktiga mål för ekonomin. (Eklund 2010)

3.4 Växelkurs

Växelkursen är priset på en viss valuta och detta pris uttrycks i en annan valuta. Växelkursen har en betydande roll inom handeln och är därför ett viktigt begrepp inom makroekonomin (Investopedia 2015a). Varje affär mellan två länder resulterar både inom import och export i en valutatransaktion, där en viss valuta växlas mot en annan valuta. Växelkursen påverkar det pris som ett land betalar för importerade produkter från ett annat land. En svag valuta betyder att exporten blir billigare för ett land och exportindustrins konkurrenskraft förstärks på marknaden. Det betyder också att import av varor från ett annat land blir dyrare.

Figur 2. Utbud och efterfrågan på valuta (Eklund 2010).

Priset på en valuta bestäms av utbudet och efterfrågan på valutan ifråga (se fig. 3). Om efterfrågan är mindre i förhållande till utbudet blir priset på valutan billigare. Om priset på valutan minskar blir utbudet på valutan mindre och efterfrågan på valutan stiger. En ökning av priset på en valuta benämns som appreciering och en minskning av valutans pris kallas för depreciering.

Växelkursen kan vara fast eller rörlig. En rörlig växelkurs innebär att valutans värde bestäms av valutaflödena på den fria marknaden. En rörlig kurs kan förorsaka stora svängningar i växelkursen, vilket kan anses vara en risk med en rörlig kurs. Det kan förorsaka problem för t.ex. företag att planera för en längre sikt, eftersom man inte

vet exakt vad importen kommer att kosta och vad man får för intäkter från exporten. Företagens och statens fordringar och lån i utländsk valuta kan oväntat ändra värde, vilket leder till att all planering kullkastas och måste hastigt göras om. För att en fast växelkurs ska fungera, måste inflationen hållas på jämn nivå med det land som innehar ankarvalutan. En högre inflation förorsakar svårigheter med att hålla kursen fast.

Fast växelkurs innebär att den egna valutan integreras med en annan valuta eller en grupp av olika valutor, eller till något helt annat fast värde som man antar ska ge stabilitet för växelkursen. Att ingå i en valutaunion med en gemensam valuta ger en ökad valutastabilitet och minskar på osäkerheten för företag och staten.

En stabil växelkurs kräver olika mekanismer för att reglera priset på valutan. Om den egna valutan hotar att deprecieras kan man stödköpa den egna valutan. Detta innebär att centralbanken använder valutareserver för att köpa den egna valutan och på så vis tillfälligt öka på efterfrågan på den egna valutan, samt bibehålla priset på en högre nivå. Om den egna valutan hotar att istället apprecieras kan centralbanken på motsvarande sätt sälja den egna valutan och minska på valutareserverna, för att hålla efterfrågan och priset på valutan på en lägre nivå. (Eklund 2010)

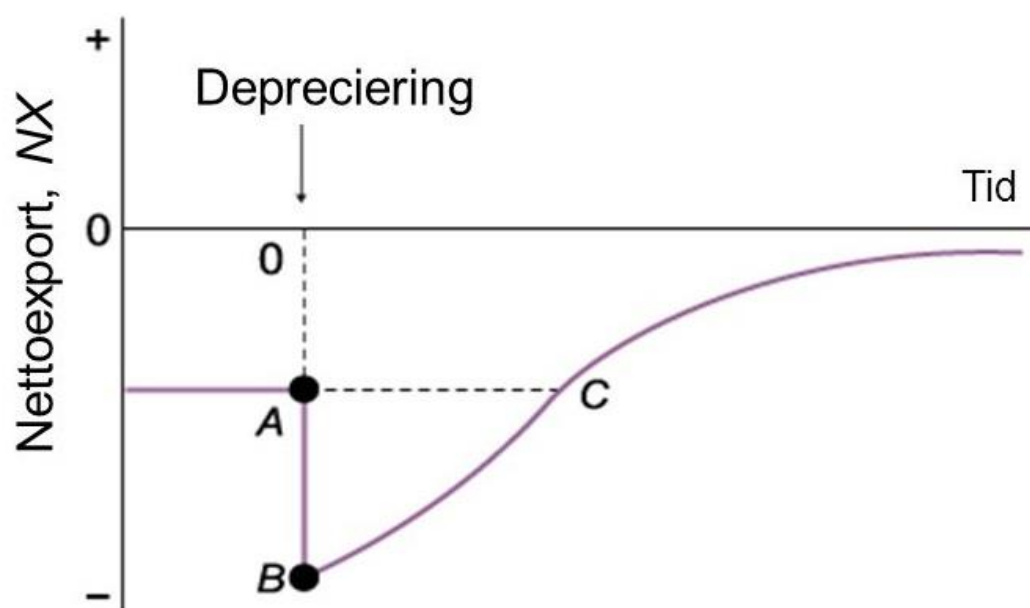
3.4.1 Inflation

Inflation innebär en allmän stegring av prisnivån på produkter och tjänster. Detta innebär att valutans värde försämras och man måste betala mera för en vara eller tjänst. En hög inflation innebär att det är svårt att förutse och beräkna vad som kommer att hända med valutans värde. En hög inflation innebär ofta att det relativa priset på en valuta ändras hastigt och detta skapar osäkerhet om framtiden, eftersom det blir svårare att planera på en längre sikt. Valutan i ett land med hög inflation devalveras ofta för att göra den egna valutans internationella värde mindre jämfört med valutorna i andra handelsländer. Detta är penningpolitikens sätt att förbättra landets konkurrensförmåga inom exporten. Detta förorsakar ofta högre räntesatser som följd, eftersom man försöker åtgärda det gap i inkomsten som reduceringen av valutans värde förorsakar. (Eklund 2010)

3.5 Teorin om växelkursens påverkan på handeln

3.5.1 J-kurvan

Enligt den teori som J-kurvan förevisar är en ökning av exporten och minskning av importen ett resultat av den nominella växelkursens depreciering. Effekten av växelkursens förändring på handelsbalansen kan ta över ett år, eftersom reaktionen mot förändringen av växelkursen är långsam.

Figur 3. J-kurvan beskriver depreciering av en valuta och dess konsekvens för nettoexporten. (2015)

Vid punkt A i figur 5, antar man att landets nettoexport är vid denna punkt innan depreciering av den egna valutan. Efter depreciering antas nettoexporten sjunka till punkt B. Efter en längre tid antas landets nettoexport stiga till punkt C, vilket innebär att nettoexporten är i samma situation som den var innan deprecieringen. (Vergara 2012)

3.5.2 Marshall- Lerner villkoret

Det finns tidigare undersökningar som indikerar på att den reala växelkursen har en påverkan på importen och exporten mellan två länder. Den teorin som kommer att

användas i den empiriska delen av arbetet har härletts av två ekonomer, Alfred Marshall (1842-1924) och Abba Ptachya Lerner (1903-1982). Teorin kallas för Marshall- Lerner villkoret och enligt detta villkor bidrar en depreciering av en valuta till att ett lands nettoexport sjunker på kort sikt för att sedan höjas på långsikt. Detta kräver givetvis att det sker en relativ ökning som är större än förändringen i den reala växelkursen. Nettoexporten antas agera i likhet med J-kurvan (se fig. 5), men detta sker endast då kriteriet för Marshall- Lerner villkoret uppfylls. Detta innebär att summan av elasticiteten på export- och importvolymen är större än 1 i absoluta värden. Om detta kriterium inte uppfylls finns det en möjlighet för att en depreciering av en valuta kan leda till att nettoexporten sjunker. Villkoret kan härledas på följande sätt:

$$\eta_{IM} + \eta_{EX} > 1$$

Vid en depreciering av en valuta är intäktsökningen av en ökande nettoexport större än värdeminskningen på exportvaror och utgiftsökning på importvaror. Detta innebär att volymeffekten är större än värdeeffekten, vilket kan anses leda till en positiv nettoexport på långsikt som följd av en depreciering av en valuta. Elasticiteten på importvolymen från omvärlden kan härledas enligt följande:

$$\eta_{IM} = (-) \frac{\partial IM}{\partial Q} \frac{Q_0}{IM_0}$$

$\frac{\partial IM}{\partial Q}$ Visar att det sker en förändring i importvolymen, IM, då en given förändring anges i den reala växelkursen, Q.

$\frac{Q_0}{IM_0}$ Är den beräknade kvoten mellan den reala växelkursen och importvolymen innan en förändring sker i den reala växelkursen.

När den reala växelkursen går upp, innebär detta att efterfrågan på utländska varor minskar. Utbudselasticiteten på exportvolymen kan härledas på samma sätt som elasticiteten på importvolymen. (Vergara 2012) (Algstrand & Kaijser 2012)

$$\eta_{EX} = (-) \frac{\partial IM^*}{\partial Q} \frac{Q_o}{IM^*_o}$$

3.6 Riskfaktorer med utrikeshandel

Själva begreppet risk har ingen exakt benämning, utan begreppets definition beror på vilken synvinkel man använder för att definiera begreppet. Man kan anta att risk begreppet är ett mått på förändringar som inte är förväntade. Risk består av osäkerhet, men det behöver inte ha en negativ inverkan för det enskilda företaget, för det kan också innebära nya möjligheter. Därför utövar företag riskhantering när de bl.a. utövar utrikeshandel. Detta innebär att de gör upp prognoser gällande inflation och växelkurser. (Akoui & Strandberg 2011)

Landrisker kan uppkomma i nationella och internationella sammanhang. Risken innefattar två komponenter, politiska och finansiella risker. Dessa två risker kan påverka ett lands kreditvärdighet. En låg kreditvärdighet kan leda till att kapitalinflödet till landet reduceras. (Akoui & Strandberg 2011)

3.6.1 Finansiell risk

Finansiella risker uppkommer då ett företag gör en transaktion och exponeras för växlingar i marknadspriser. Risken kan uppdelas i valutarisk, investeringsrisk, ränterisk och andra finansiella risker. Valutarisken kan indelas i transaktionsrisk, translationsrisk, samt ekonomisk risk. (Akoui & Strandberg 2011)

När ett företag utövar transaktioner i utländsk valuta kan det i framtiden uppkomma transaktionsrisker om valutakursen förändras med tiden. Detta kan leda till att företag antingen tjänar eller förlorar på transaktionen. (Lidén & Asphage 2013)

Translationsrisk innebär att det uppstår en skillnad mellan skulder och tillgångar då de är i olika valutor. Valutakursens förändring har en påverkan på ett företags ba-

lansräkning och kan påverka t.ex. lånekapacitet, samt kapitalkostnader. (Lidén & Asphage 2013)

Ekonomisk risk innebär att t.ex. kostnader för produktion, försäljning, samt handel i andra länder påverkas av växelkursens förändringar. Risken beskriver hur nuvärdet av ett företag förändras i samband med att ett lands valutakurs förändras. (Lidén & Asphage 2013)

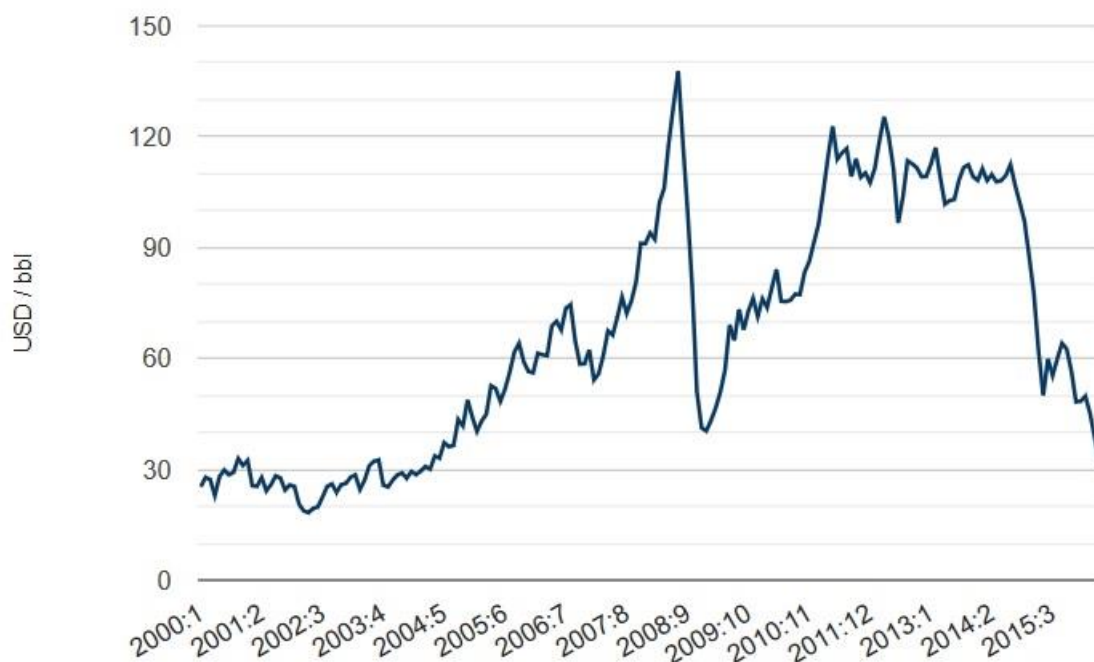
3.6.2 Politisk risk

Politisk risk kan uppstå på en nationell och internationell nivå. Politisk risk innebär att det uppkommer risker i samband med den politik som staten i ett visst land utövar, samt den politik som omvärlden utövar. Statliga politiska åtgärder kan leda till att företagen, som bedriver handel i landet, hamnar ut för en minskning av företagets värde eller så kan dessa åtgärder påverka företagets verksamhet på andra negativa sätt. Vissa företag kan dra nytta av att ha sin verksamhet i riskfyllda länder, eftersom de kan få en större avkastning på sina investeringar. En hög politisk risk kan förorsaka skada för företagets lönsamhet. (Akoui & Strandberg 2011)

4 EMPIRI

4.1 Brent oljans prisförändring och dess påverkan på Rysslands ekonomi

Det har tidigare nämnts i detta arbete att Rysslands ekonomi är beroende av olja och dess pris på världsmarknaden. Priset på Brent oljan började sjunka efter sommaren 2014 och befinner sig runt 30 dollar i början på året 2016, detta innebär att priset har sjunkit med över 70 %.

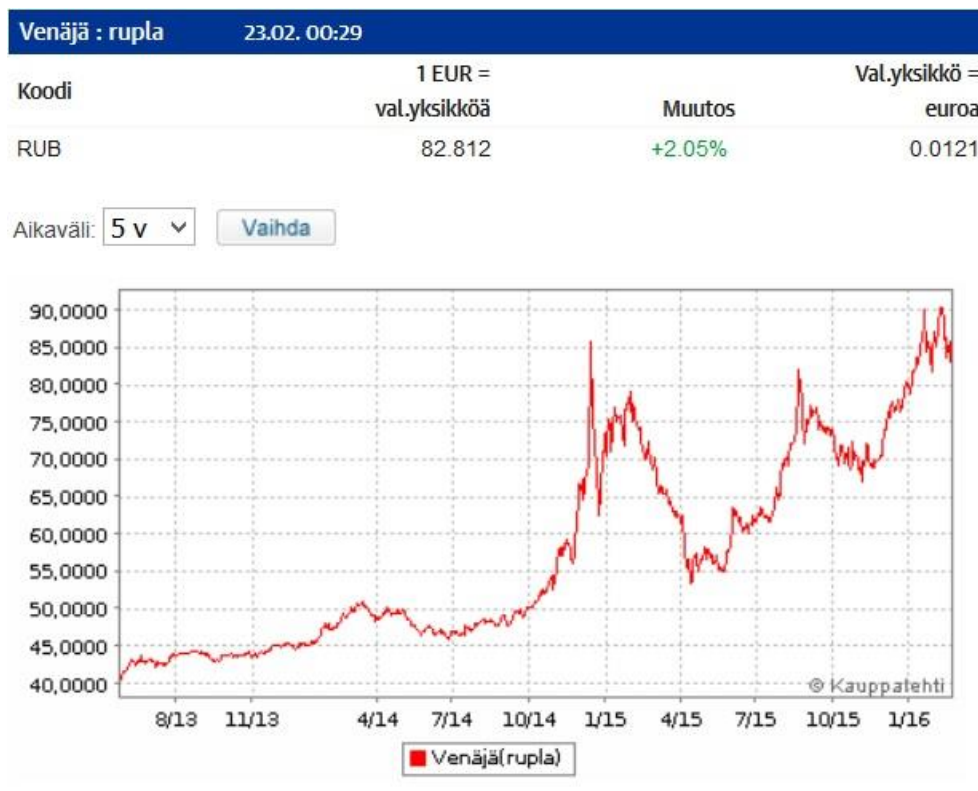
Figur 4. Brent oljans prisförändring i dollar under tidsperioden 2000 – 2016. (Ölji & Bio polttoaineala)

Oljans andel av Rysslands totala export utomlands är ungefär 75 % och med den inkomsten som man får från exporten av olja används över hälften för att finansiera Rysslands statsbudget. Nuvarande priset på oljan kommer att förorsaka ett underskott i statsbudgeten, eftersom att budgeten har för året 2016 beräknats med att oljans pris håller sig kring 50 dollar per fat och att växelkursen är 63 rubel för en dollar under kommande året. Det låga priset på oljan har inverkat på ryska statens inkomster så mycket att staten har satt krav på att ministerierna och ämbetsverken i landet måste sänka sina kostnader med 10 %. Om priset håller sig under 50 dollar under det kommande året kommer den förminskade inkomsten att äta upp hela statens valutareserver. Ryssland har under senaste åren sparat pengar i valutareserver från den erhållna inkomsten från exporten av olja. En del av dessa valutareserver är menade för nationens välbefinnande, vilket innebär att staten strävar efter att trygga människors möjlighet till pension i framtiden. Om Ryssland hamnar att minska på offentliga sektorns konsumtion, innebär detta att lönerna och pensionernas tillväxt skulle avta. Detta skulle spegla sig i en minskande privat konsumtion av varor och tjänster i landet och det skulle resultera sig i att ekonomin stannar. (Sajari 2015)

Kinas förminskade efterfråga på olja och överutbudet på olja på världsmarknaden har varit faktorer som påverkat prisförändringen av Brent oljan. Den drastiska pris-sjunkningen av Brent oljan i början på året 2016 var ett resultat av att sanktionerna mot Iran togs bort och Iran fick börja sälja olja utomlands. Överutbudet av oljan kan vara en faktor som håller oljepriset relativt lågt under kommande året. (Ämmälä 2016)

Brent oljans prisförändring på världsmarknaden speglar sig också i Rubelns växelkurs (se fig. 7). För tillfället får man betala över 80 rubel för en euro och 75 rubel för en dollar. (Latvanen 2015)

Figur 5 Rubelns valutakursförändring mellan åren 2013-2016. (Kauppalehti 2016)

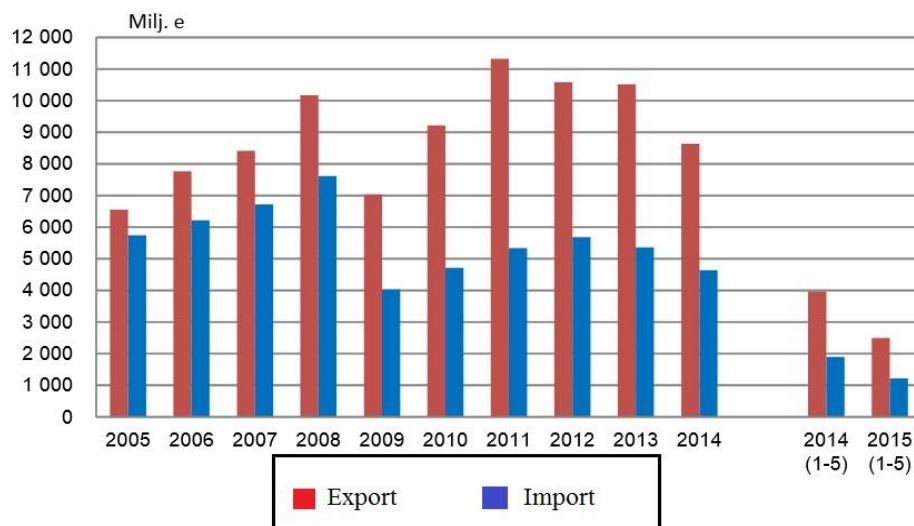
Rubelns svaga växelkurs har en stor påverkan på ryska företag, som har lån i utländsk valuta. Eftersom att rubelns värde minskar innebär det att återbetalning av utländska lån blir dyrare för de ryska företagen. Detta kan innebära problem för en del företag att klara av återbetalningen av sina lån och detta kan leda till att arbetslös-

heten ökar i landet, eftersom att företagen måste avsäga arbetare för att spara pengar. (Ämmälä 2016)

4.2 Handeln mellan Ryssland och Finland

Den svaga växelkursen och höga inflationen i Ryssland påverkar Rysslands köpkraft negativt, vilket speglar sig i importen av varor till landet. Den svaga köpkraften i Ryssland har också haft en inverkan på handeln med Finland. Exporten till Ryssland sjönk redan år 2013 före krisen i Ukraina med 6 %. (Finlands Bank 2015a)

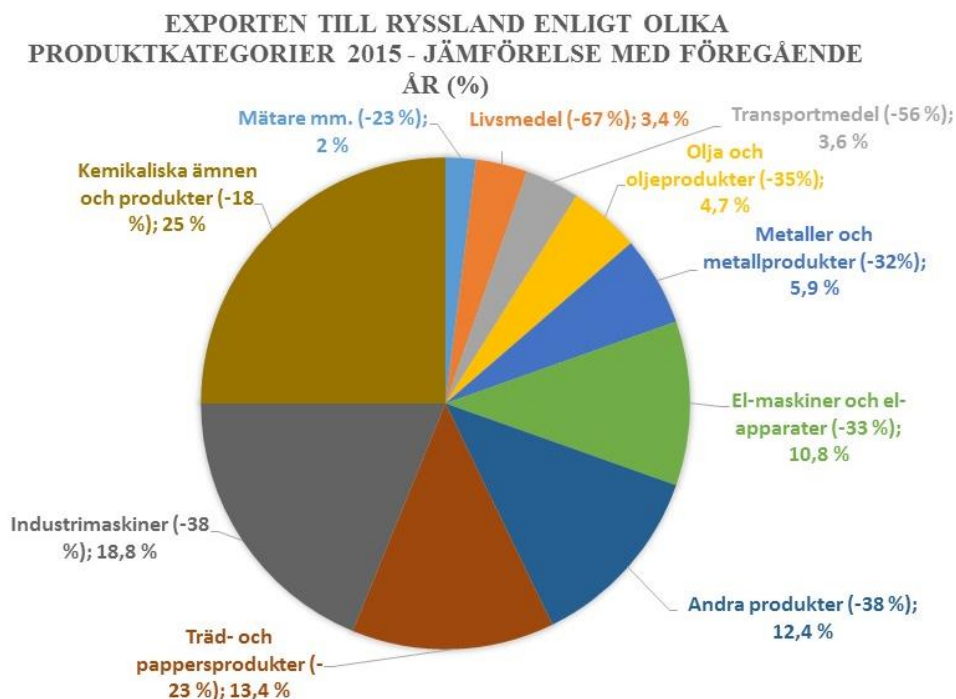
Ryssland framförde den 7 augusti 2014 ett importförbud vilket gäller import av vissa livsmedel från EU, USA, Kanada, Australien och Norge. Importförbudet var Rysslands protest mot de sanktioner som EU påsatt Ryssland några månader tidigare. Importförbudet gäller livsmedel som t.ex. kött och köttprodukter, mjölk och mjölkprodukter, grönsaker, rotfrukter, frukter, nötter samt skaldjur och fisk. Den 20 augusti 2014 informerade Ryssland om att importförbudet inte gäller laktosfria mjölkprodukter och potatis groddar. Under året 2014 minskade Finlands totala export till Ryssland med 14 % och importen med 18 % (se fig.8). (Finlands Bank 2015a)

Figur 6. Handeln mellan Finland och Ryssland 2005-2015. (Finlands Tull 2015)

Importförbudet har haft en betydelsefull påverkan på Finlands livsmedelssektor, eftersom att Ryssland har varit sektorns viktigaste exportland. Livsmedelssektorns ex-

port till Ryssland minskade med 25 % under året 2014 och med 67 % under året 2015 (se fig.9). Totala exporten till Ryssland var år 2015 ung. 2,9 miljarder euro, vilket är 34 % mindre än året tidigare. (Finlands Bank 2015a)

Figur 7. Exporten till Ryssland enligt olika produktkategorier 2015.(Finlands Tull 2015)

Produkterna som inte varit utsatta för Rysslands importförbud har istället utsatts för den dåliga ekonomiska situationen i landet. Exporten av dessa produkter har minskat, eftersom att man ansett att det är olönsamt att exportera produkterna till Ryssland. Man har ansett att köpkraften blivit svagare allt eftersom rubelns växelkurs försvagats i landet och inflationen inverkat på livsmedlens prisökning. (Finlands Bank 2015a)

4.3 Turismen

Privata konsumtionen i Ryssland har sjunkit avsevärt under året 2015 och kommer att vara låg också under året 2016. Den rådande inflationen i landet påverkar köpkraften negativt och har en minskande effekt på hushållens realinkomster. Betalning med kredit har minskat och många hushåll sparar i allt högre grad. Minskade kon-

sumtionen i landet och rubelns växelkurs reflekterar också en minskning i utlandsresor och användning av pengar utomlands. Över 67 % av befolkningen väljer att resa i sitt hemland, vilket betyder att det bara är en liten del kvar av befolkningen som hellre reser utomlands. De länder som för tillfället är populära bland ryska turister är Egypten och Polen. Orsaken till den växande populariteten att resa till dessa länder beror på att det inte finns ett krav på visum. Turister från Ryssland kan resa till dessa länder utan att behöva ansöka efter visum.

Under januari-mars 2015 besökte 786 000 ryska turister Finland, vilket var 37 % mindre än året innan. Finland är fortfarande största utlandsdestinationen för den ryska turismen. Över en fjärdedel av ryska resenärer har minskat på den mängd pengar som de använder under sin resa utomlands (se tabell 1). I Finland konsumerade ryska turister år 2014 ungefär 150 euro per dag och årets inkomst från den ryska turismen var 1,1 miljarder euro. (VisitFinland 2015) (Finlands Bank 2015a & c)

Tabell 1. Ryska turisternas användning av pengar utomlands i medeltal under åren 2013-2015. (VisitFinland 2015)

År	RUB
2013	213 600
2014	204 800
2015	180 000

Om man tittar på Visit Finlands turist statistik (se fig.10) kan man se att andelen av ryska turister som övernattar i Finland har minskat avsevärt under året 2015 om man jämför med föregående år (Visit Finland 2016). Turismen har en avsevärd betydelse för den finländska ekonomin. År 2013 gav turismen ett mervärde på 4,3 miljarder euro, vilket var 2,5 % av Finlands BNP. Om man jämför turismens mervärde med övriga branschernas mervärde, så är den större än livsmedelsindustrins, spelindustrins och jordbruket. Inom turistbranschen arbetade år 2013 totalt 136 700 personer, vilket är 5,4 % av hela landets anställda. Det finns ungefär 27 000 företag som arbetar inom turismen. (Arbets- och näringsministeriet 2015)

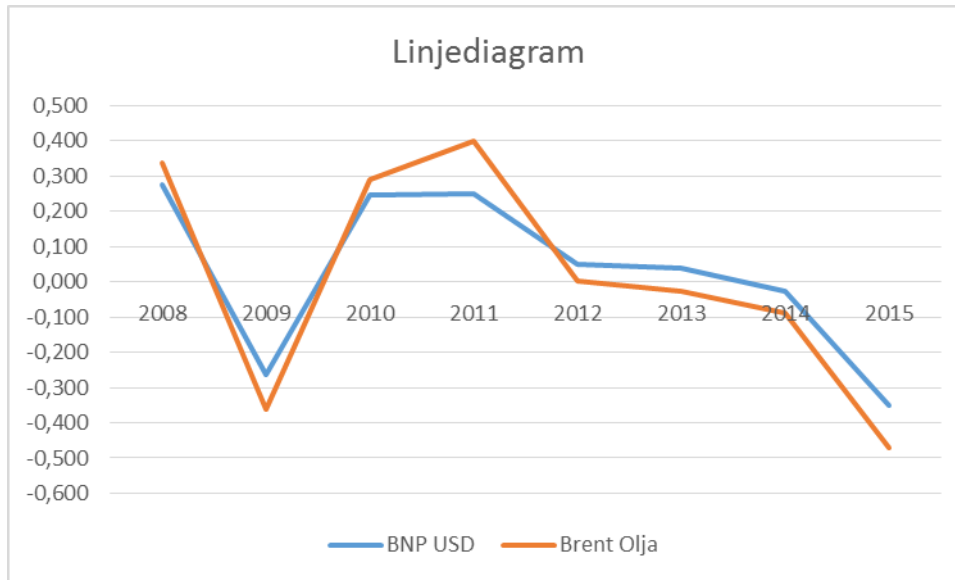
Tabell 2. Övernattningar i hela Finland 2008-2015.(Visit Finland 2016)

Nights spent by country of residence 2008-2015 (cumulative)								
WHOLE COUNTRY								
	Nights spent							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Total	19 465 116	18 567 338	19 248 057	19 987 871	20 317 582	20 241 057	19 785 412	11 968 429
Domestic	13 962 574	13 677 332	14 242 989	14 480 403	14 514 623	14 380 610	14 075 072	8 716 005
Foreign	5 502 542	4 890 006	5 005 068	5 507 468	5 802 959	5 860 447	5 710 340	3 252 424
Europe	4 505 815	4 033 708	4 112 427	4 501 036	4 703 927	4 699 318	4 486 065	2 510 383
EU-28	3 144 507	2 759 468	2 748 811	2 878 849	2 829 777	2 728 286	2 783 398	1 734 753
Scandinavia	874 336	738 437	771 195	830 778	815 802	796 447	813 818	535 718
Asia	436 173	375 174	406 708	459 446	504 328	584 668	591 342	383 558
America	265 973	228 390	239 187	276 093	275 908	259 675	281 175	165 219
Russian Federation	1 030 333	979 526	1 056 424	1 286 598	1 506 900	1 620 419	1 339 526	512 845
Sweden	571 904	494 002	517 849	552 129	537 002	531 375	534 358	348 341
Germany	579 970	525 880	510 280	541 031	534 239	501 650	500 057	342 334
United Kingdom	547 719	464 292	406 272	389 037	405 541	454 604	446 792	221 939
France	230 448	212 887	213 414	213 588	217 886	214 248	215 393	148 250
Estonia	205 627	167 816	205 429	228 187	235 482	187 295	196 277	112 695
Japan	154 020	134 363	136 804	146 433	176 919	205 988	192 007	103 105

5 ANALYS AV STATISTISK DATA

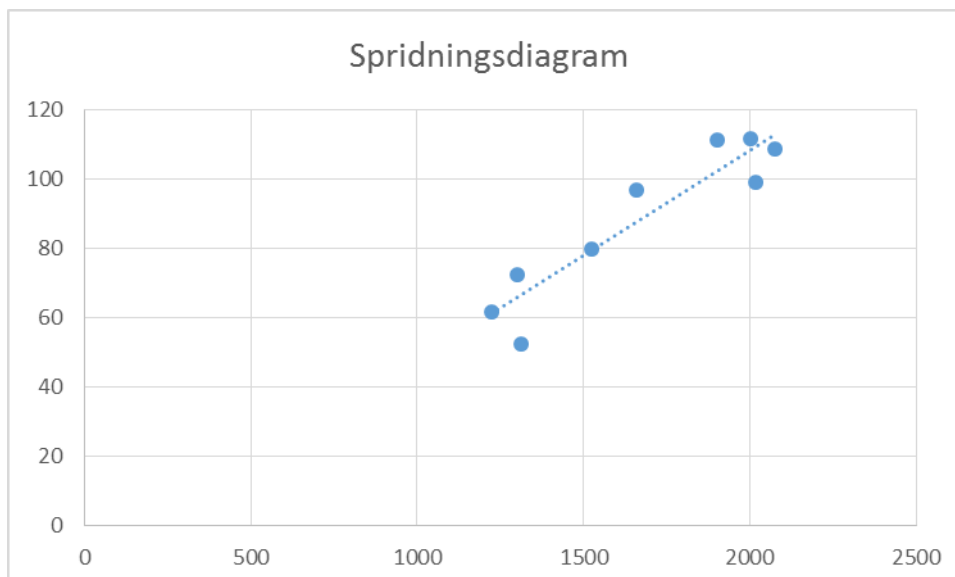
Regressionsanalys och korrelationsanalys med SPSS har valts för att analysera statistiken som framställts i empiridelen av detta arbete. Med hjälp av en regressionsanalys kan man studera hur en variabel beror av en annan variabel. Korrelationsanalysen visar om det finns ett samband mellan två observerade variabler.

5.1 Rysslands BNP beroende av oljepriset

Figur 8. Linjediagram av de observerade variablerna Rysslands BNP och Brent oljepriset. (2016)

Linjediagrammet ovan uppvisar den procentuella förändringen av Rysslands BNP och oljepriset under åren 2009-2015. Från diagrammet kan man observera att linjerna går i linje med varandra. Man kan observera att priset på olja har börjat sjunka redan under året 2011. Linjediagrammet framför hur stor betydelse oljepriset har för Rysslands BNP.

Figur 9. Spridningsdiagram av de observerade variablerna Rysslands BNP och Brent oljepriset. (2016)

Ett spridningsdiagram har gjorts med Excel för att observera om sambandet mellan BNP och oljepriset är positiv eller negativ. Från diagrammet ovan kan man observera att linjen går uppåt, vilket innebär att sambandet är positivt.

Med hjälp av SPSS görs en lineär regressionsanalys, där Rysslands BNP är beroende variabel och oljepriset en oberoende variabel. Resultatet från analysen ger olika värden som är intressanta att analysera och tolka. Resultatutskriften från regressionsanalysen ger följande värden:

Tabell 3. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna BNP och oljepriset. (2016)

		BKT	OII
BKT	Pearson Correlation	1	,929**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	9	9
OII	Pearson Correlation	,929**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	9	9

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,929 ^a	,862	,843	135,82538

a. Predictors: (Constant), OII

Pearsons Korrelationskoefficient är 0,929, vilket säger att det finns ett gott lineärt samband mellan Rysslands BNP och oljepriset. R Square är 0,862, vilket är ett högt värde. Detta värde säger att 86,2 % av Rysslands BNP kan förklaras med oljepriset.

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	807956,254	1	807956,254	43,795	,000 ^b
	Residual	129139,746	7	18448,535		
	Total	937096,000	8			

a. Dependent Variable: BKT

b. Predictors: (Constant), Oil

ANOVA tabellen visar att modellen är statistiskt signifikant, eftersom sig-värdet är mindre än 0,05. Vi kan förkasta nollhypotesen = Den enstaka oberoende variabeln har inte någon påverkan på beroende variabeln utanför detta urval.

Coefficients^a

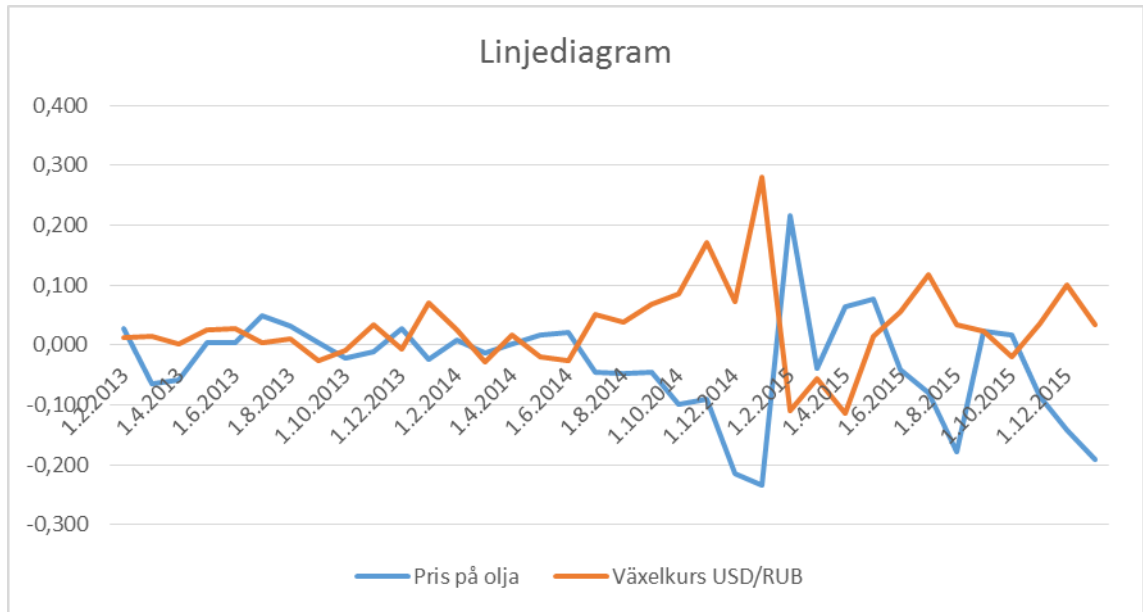
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	415,241	194,739		2,132	,070
	Oil	14,217	2,148	,929	6,618	,000

a. Dependent Variable: BKT

Den lineära regressionsekvationen är: $BNP = 415,24 + 14,2 * \text{olja}$. Denna ekvation säger att en ökning i oljepriset gör att BNP ökar med 14,2.

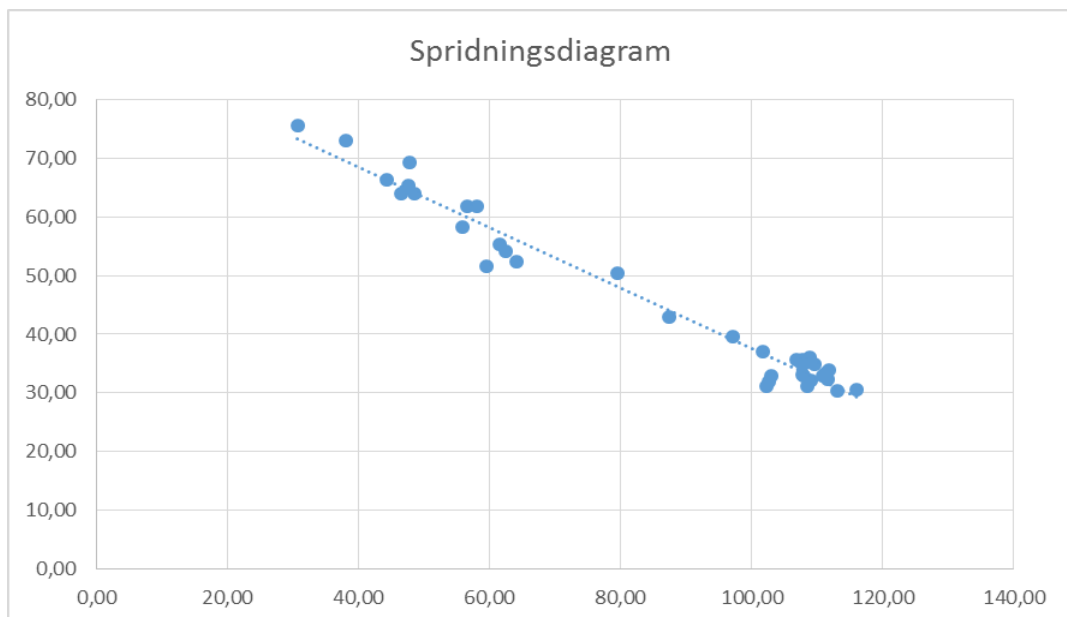

5.2 Rubelns växelkurs USD/RUB beroende av oljepriset

Figur 10. Linjediagram som visar förändringar av Rubelns växelkurs och Brent oljepriset över en tidsperiod. (2016)

Linjediagrammet ovan uppvisar den procentuella förändringen av oljepriset och växelkursen USD/RUB. Från diagrammet kan man observera att om priset på olja stiger, så sjunker växelkursen och vice versa. Diagrammet visar att oljepriset har en påverkan på växelkursen.

Figur 11. Ett spridningsdiagram som visar Växelkursens och oljeprisets korrelation. (2016)

Spridningsdiagrammet gjort med Excel uppvisar att de olika punkterna följer en rät linje. Den räta linjen i diagrammet går neråt, vilket indikerar på att sambandet är negativt.

Tabell 4. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna RUB och Brent oljepriset. (2016)

		Olja	RUB
Olja	Pearson Correlation	1	-,985**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	37	37
RUB	Pearson Correlation	-,985**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	37	37

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,985 ^a	,969	,968	2,60381

a. Predictors: (Constant), Olja

Korrelationskoefficienten är -0,985, vilket säger att det finns ett mycket gott lineärt samband mellan rubelns växelkurs och oljepriset. R Square är 0,969, vilket är ett högt värde. Detta värde säger att 96,9 % av rubelns växelkurs kan förklaras med oljepriset.

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	7490,098	1	7490,098	1104,761	,000 ^b
	Residual	237,294	35	6,780		
	Total	7727,392	36			

a. Dependent Variable: RUB

b. Predictors: (Constant), Olja

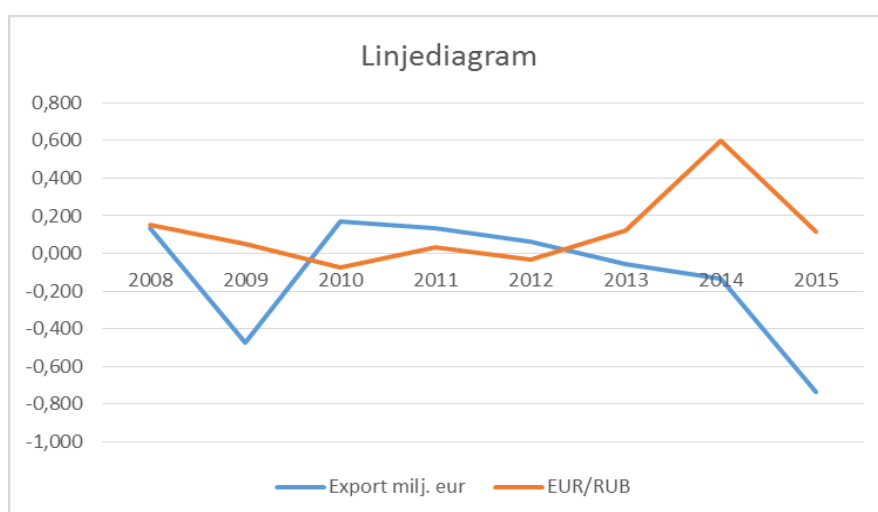
Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	89,086	1,387		64,224	,000
	Olja	-,515	,015	-,985	-33,238	,000

a. Dependent Variable: RUB

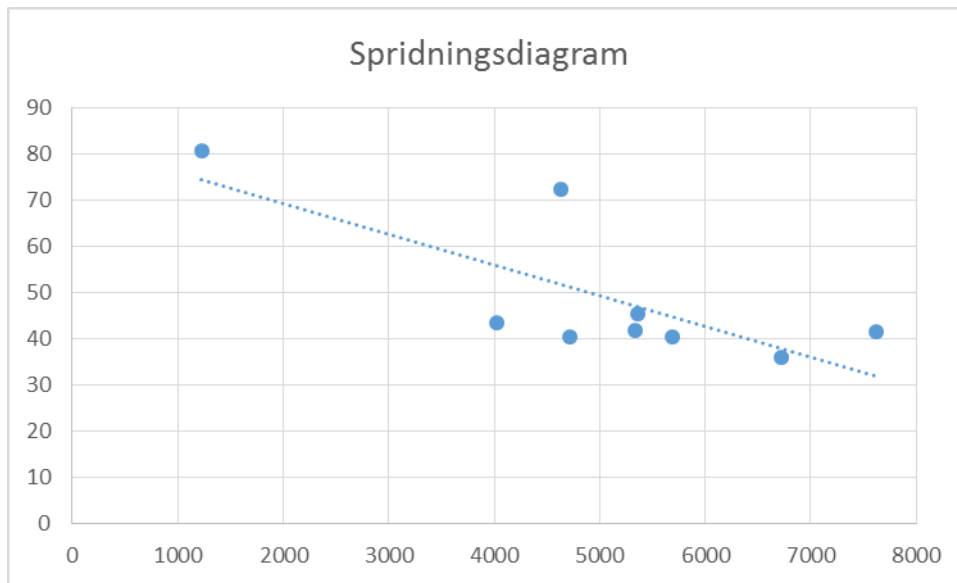
ANOVA tabellen visar att modellen är statistiskt signifikant, eftersom sig-värdet är mindre än 0,05. Vi kan förkasta nollhypotesen. Den lineära regressionskvationen är: $RUB = 89,086 + (-,515) * olja$. Denna ekvation säger att en ökning i oljepriset gör att växelkursen minskar med -, 515.

5.3 Finlands export beroende av växelkursen RUB/EUR

Figur 12. Linjediagram som visar förändringar av variablerna export och Brent oljepris över en bestämd tidsperiod. (2016)

Linjediagrammet visar att en minskning i växelkursen stärker exporten i Finland till Ryssland. Man kan observera att de två variablerna inte går helt linjärt. Diagrammet visar också att importförbudet som kom år 2014 har haft en mycket negativ inverkan på exporten till Ryssland.

Figur 13. Ett Spridningsdiagram som visar korrelationen av variablerna export och Brent oljepriset. (2016)

Spridningsdiagrammet uppvisar att punkterna ligger splittrade från varandra och förljer medelmåttligt en rät linje. Den medelmåttliga räta linjer lutar sig nedåt, vilket innebär att sambandet mellan variablerna är negativ.

Tabell 5. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna Export och RUB. (2016)

		Correlations	
		Export	RUB
Export	Pearson Correlation	1	-,752*
	Sig. (2-tailed)		,019
	N	9	9
RUB	Pearson Correlation	-,752*	1
	Sig. (2-tailed)	,019	
	N	9	9

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,752 ^a	,565	,503	1269,35704

a. Predictors: (Constant), RUB

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	14665435,855	1	14665435,855	9,102	,019 ^b
	Residual	11278871,034	7	1611267,291		
	Total	25944306,889	8			

a. Dependent Variable: Export

b. Predictors: (Constant), RUB

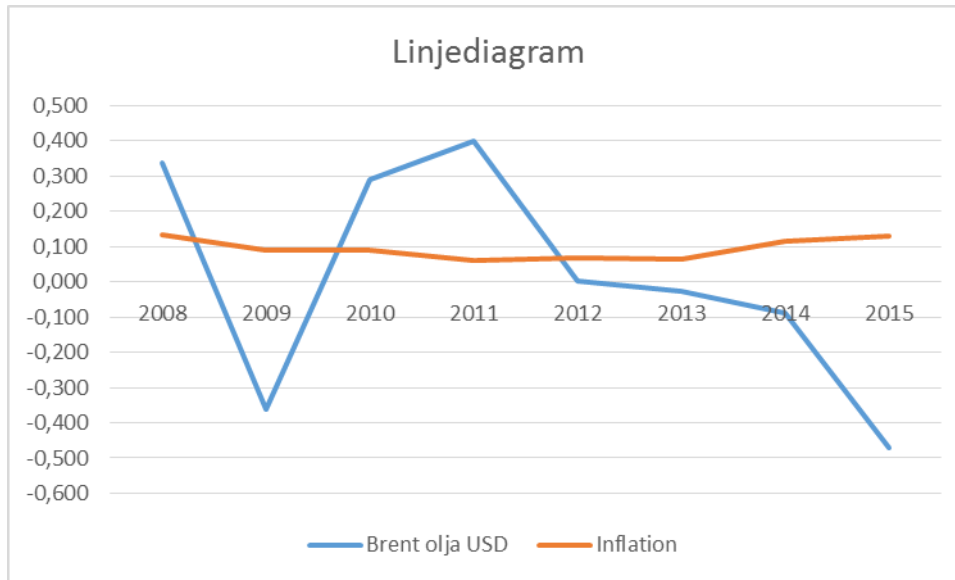
Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	9212,508	1447,298		6,365	,000
	RUB	-85,122	28,215	-,752	-3,017	,019

a. Dependent Variable: Export

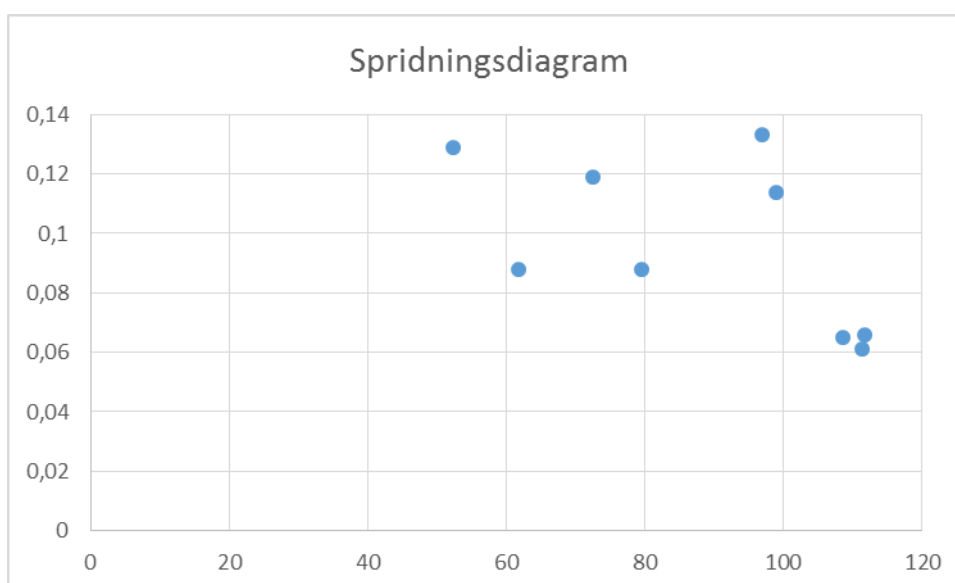
Korrelationskoefficienten är -0,752, vilket säger att det finns ett medelmåttligt lineärt samband mellan exporten och växelkursen. R Square är 0,565, vilket är ett måttligt värde. Detta värde säger att 56,5 % av exporten kan förklaras med växelkursen. ANOVA tabellen visar att modellen är statistiskt signifikant, eftersom sig-värdet 0,019 är mindre än 0,05. Vi kan förkasta nollhypotesen. Den lineära regressions-ekvationen är: $\text{Export} = 9212,508 + (-85,122) * \text{RUB}$. Denna ekvation säger att en ökning i växelkursen gör att exporten minskar med - 85,122.

5.4 Inflationens beroende av oljepriset

Figur 14. Ett linjediagram som visar förändringar i variablerna oljepris och inflation för en bestämd tidsperiod.(2016)

Observationen från linjediagrammet visar att oljepriset har sjunkit under två tillfällen vid tidsaxeln. Den första är vid åren 2008-2009. Man kan observera att inflationen i Ryssland har samtidigt sjunkit en aning. Efter året 2011 har oljepriset sjunkit drastiskt och samtidigt har inflationen börjat stiga. Om det finns ett samband mellan de två variablerna, så är den mycket vag.

Figur 15. Ett spridningsdiagram som visar korrelationen mellan variablerna oljepris och inflation. (2016)

Enligt spridningsdiagrammet finns det inget samband mellan variablerna, eftersom observationerna är mycket splittrade från varandra. Det är klart att punkterna inte följer en rät linje av något slag.

Tabell 6. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna Brent oljepriset och inflation. (2016)

		Olja	Inflation
Olja	Pearson Correlation	1	-,260
	Sig. (2-tailed)		,534
	N	8	8
Inflation	Pearson Correlation	-,260	1
	Sig. (2-tailed)	,534	
	N	8	8

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,260 ^a	,068	-,088	,03034

a. Predictors: (Constant), Olja

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	,000	1	,000	,435	,534 ^b
	Residual	,006	6	,001		
	Total	,006	7			

a. Dependent Variable: Inflation

b. Predictors: (Constant), Olja

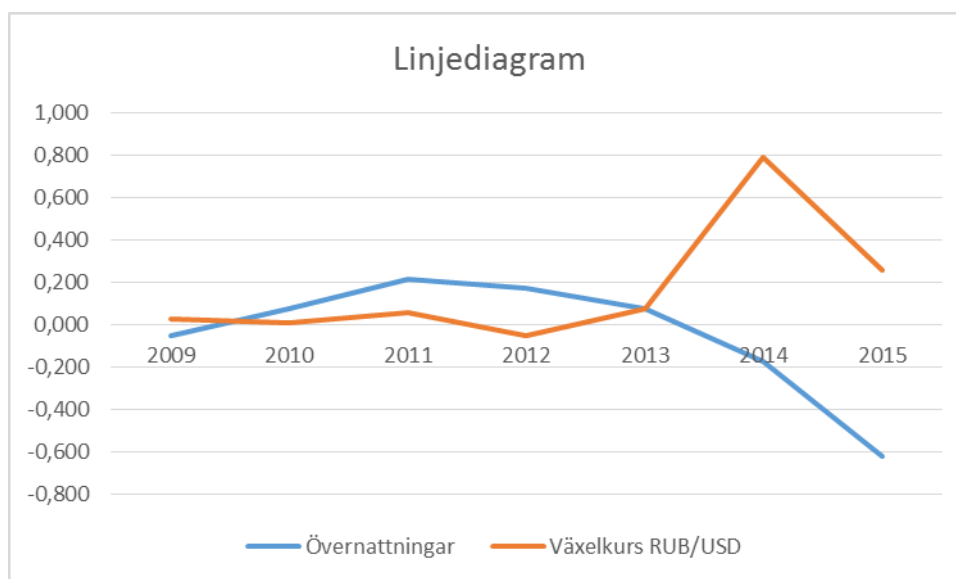
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	,093	,011		8,686	,000
	Olja	-,024	,036	-,260	-,659	,534

a. Dependent Variable: Inflation

Korrelationskoefficienten är -0,260, vilket säger att det finns ett dåligt lineärt samband mellan inflationen och oljepriset. R Square är 0,068. Detta värde säger att 6,8 % av inflationen kan förklaras med oljepriset. ANOVA tabellen visar att modellen

inte är statistiskt signifikant, eftersom sig-värdet 0,534 är större än 0,05. Vi kan inte förkasta nollhypotesen. Den lineära regressions ekvationen är: $\text{Inflation} = 0,093 + (-0,024) * \text{olja}$. Denna ekvation säger att en ökning i oljepriset gör att inflationen minskar med -0,024.

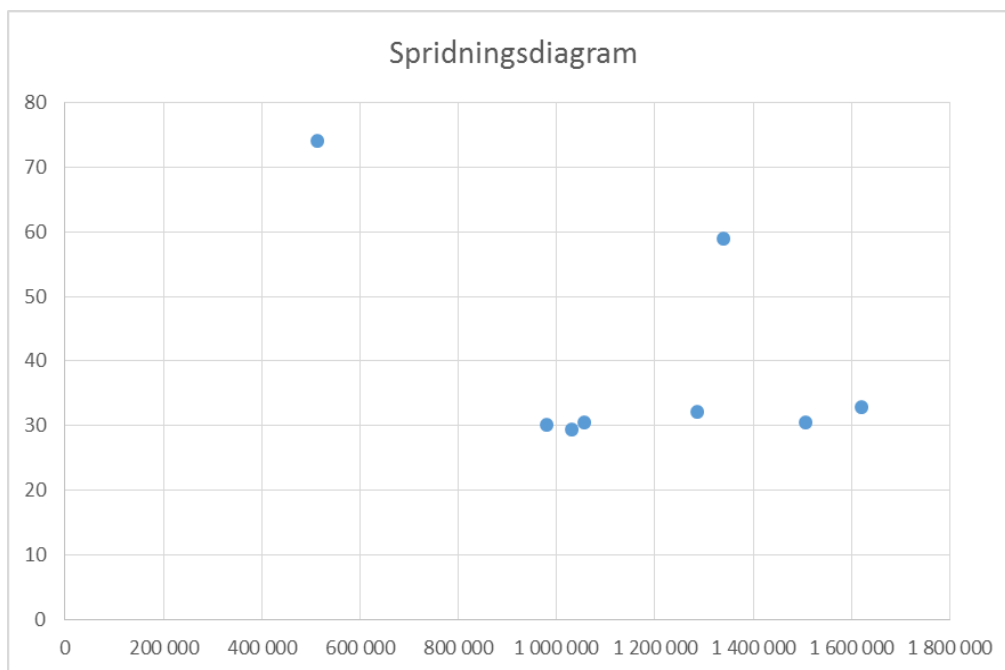
5.5 Turismens beroende av växelkursen RUB/EUR

Figur 16. Ett linjediagram som visar förändringar i variablerna övernattning och växelkurs för en bestämd tidsperiod.(2016)

Linjediagrammet visar förändringar i ryska turisternas övernattningar i Finland samt växelkursens variation under de angivna åren i tidsaxeln. Linjerna i diagrammet företer sig att inte ha ett samband, speciellt efter året 2013.

Figur 17. Ett spridningsdiagram som visar korrelationen mellan variablerna övernattnig och växelkurs. (2016)

Observationerna i spridningsdiagrammet ser ut att vara splittrad och följer inte en rät linje. Variablerna har ett dåligt lineärt samband.

Tabell 7. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna Turism och RUB. (2016)

		Correlations	
		Turism	Rub
Turism	Pearson Correlation	1	-,529
	Sig. (2-tailed)		,178
	N	8	8
Rub	Pearson Correlation	-,529	1
	Sig. (2-tailed)	,178	
	N	8	8

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,529 ^a	,280	,160	321108,251

a. Predictors: (Constant), Rub

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	240495364271,100	1	240495364271,100	2,332	,178 ^b
	Residual	618663053180,776	6	103110508863,463		
	Total	859158417451,875	7			

a. Dependent Variable: Turism

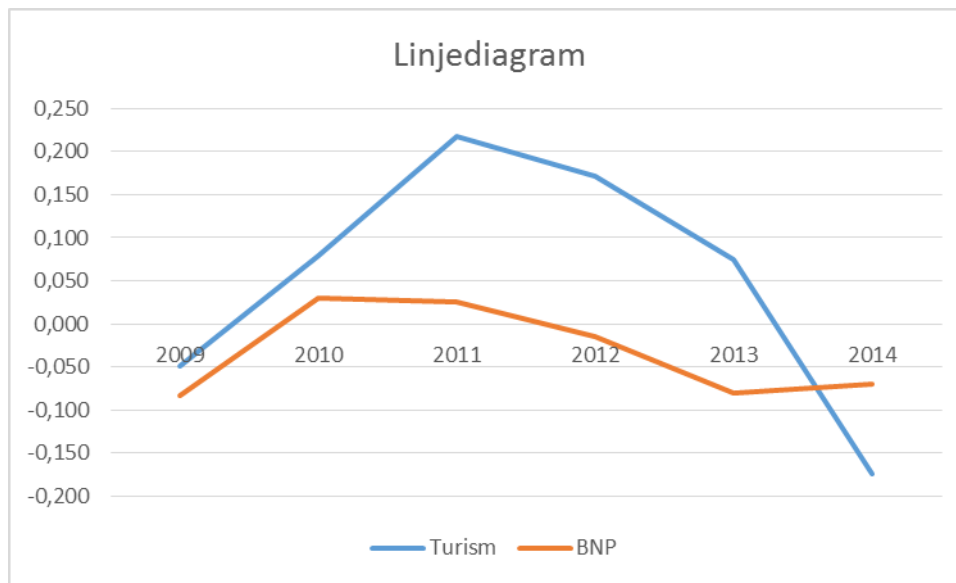
b. Predictors: (Constant), Rub

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1601631,767	306659,554		5,223	,002
	Rub	-10925,675	7153,958	-,529	-1,527	,178

Korrelationskoefficienten är -0,529, vilket säger att det finns ett dåligt lineärt samband mellan exporten och växelkursen. R Square är 0,28. Detta värde säger att 28 % av ryska turismen kan förklaras med växelkursen. ANOVA tabellen visar att modellen inte är statistiskt signifikant, eftersom sig-värdet 0,178 är större än 0,05. Vi kan inte förkasta nollhypotesen. Den lineära regressions ekvationen är: Turism = 1601631,767 + (-10925,675) * RUB. Denna ekvation säger att en ökning i växelkursen gör att turismen minskar med -10925,675.

5.6 Finlands BNP beroende av den ryska turismen

Figur 18. Linjediagram över variablerna Finlands BNP och de ryska turismen. (2016)

Från linjediagrammet kan man observera att det finns ett vagt samband mellan den ryska turismen i Finland och dess påverkan på landets BNP. Från diagrammet kan man se att linjen för BNP:n följer till viss mån den linje som representerar den ryska turismen under åren 2009-2013. Efter året 2013 börja BNP:n stiga oavsett om turismen sjunker drastiskt.

Tabell 8. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna Turism och Finlands BNP. (2016)

Correlations		Turism	FinBNP
Turism	Pearson Correlation	1	,686
	Sig. (2-tailed)		,132
	N	6	6
FinBNP	Pearson Correlation	,686	1
	Sig. (2-tailed)	,132	
	N	6	6

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,686 ^a	,471	,338	,04286

a. Predictors: (Constant), Turism

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	,007	1	,007	3,557	,132 ^b
	Residual	,007	4	,002		
	Total	,014	5			

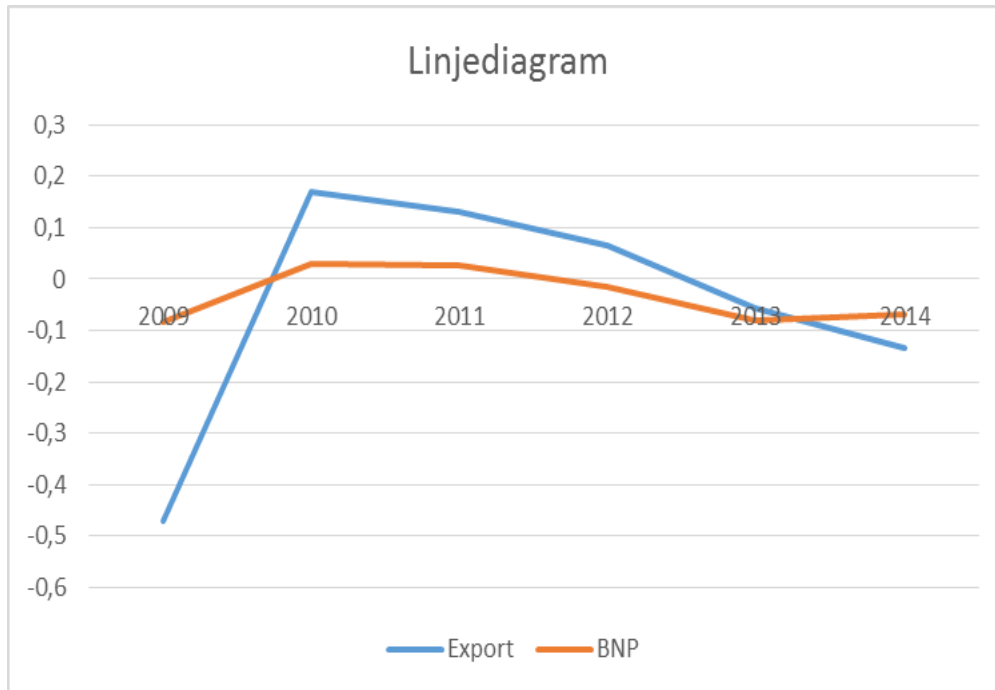
Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-,045	,019		-2,396	,075
	Turism	,251	,133	,686	1,886	,132

a. Dependent Variable: FinBNP

Korrelationskoefficienten är 0,686, vilket säger att det finns ett medelmåttligt lineärt samband mellan inflationen och oljepriset. R Square är 0,471. Detta innebär att 47,1 % av Finlands BNP kan förklaras med den ryska turismen. ANOVA tabellen visar att modellen inte är statistiskt signifikant, eftersom sig-värdet 0,132 är större än 0,05. Vi kan inte förkasta nollhypotesen, vilket innebär att det inte finns ett samband mellan variablerna enligt ANOVA tabellen. Den lineära regressionsekvationen är: Finlands BNP = (-0,045) + 0,251 * turism. Denna ekvation säger att en ökning i turismen gör att Finlands BNP ökar med 0,251.

5.7 Finlands BNP beroende av exporten

Linjediagrammet visar att det finns ett samband mellan de två observerade variablerna export till Ryssland och Finlands BNP. Man kan observera att om exporten ökar, så ökar också Finlands BNP. Efter året 2013 kan man observera att exporten till Ryssland minskar, men att landets BNP stiger. Man kan dra den slutsatsen att även om exporten till Ryssland har minskat efter året 2010, så har Finland lyckats öka sin export.

Tabell 9. Resultatet från korrelations och regressionsanalys av variablerna Export och Finlands BNP. (2016)

Correlations			
		Export	BNP
Export	Pearson Correlation	1	,824*
	Sig. (2-tailed)		,044
	N	6	6
BNP	Pearson Correlation	,824*	1
	Sig. (2-tailed)	,044	
	N	6	6

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,824 ^a	,680	,600	,03334

a. Predictors: (Constant), Export

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	,009	1	,009	8,490	,044 ^b
	Residual	,004	4	,001		
	Total	,014	5			

a. Dependent Variable: BNP

b. Predictors: (Constant), Export

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-,023	,014		-1,633	,178
	Export	,184	,063	,824	2,914	,044

a. Dependent Variable: BNP

Korrelationskoefficienten är 0,824, vilket säger att det finns ett gott lineärt samband mellan Finlands BNP och exporten till Ryssland. R Square är 0,680. Detta innebär att 68 % av Finlands BNP kan förklaras med den exporten. ANOVA tabellen visar att modellen är statistiskt signifikant, eftersom sig-värdet 0,044 är mindre än 0,05. Vi kan förkasta nollhypotesen, vilket innebär att det finns ett samband mellan variablerna enligt ANOVA tabellen. Den lineära regressions ekvationen är: Finlands BNP = (-0,023) + 0,184 * export. Denna ekvation säger att en ökning i exporten gör att Finlands BNP ökar med 0,251.

6 SLUTSATSER

Detta arbete var ämnat för att studera om den rådande ekonomiska situationen i Ryssland har en inverkan på den finska ekonomin. Information om den ryska ekonomins bakgrund samt om hur den är uppbyggd presenterades i början av arbetet. Det mest framträdande var att den ryska ekonomin baserar sig största dels på utnyttjande av olja och naturgaser. Vilket innebär att Rysslands ekonomi följer i hög grad oljepriset på världsmarknaden. Oljeprisets inverkan på Rysslands BNP analyserades med hjälp av regressions- och korrelationsanalys för att observera om det verkligen finns ett samband mellan variablerna. Resultatet från analysen indikerade på att det finns ett gott lineärt samband mellan variablerna och att oljepriset förklarar upp till 86,2 % Rysslands BNP. En enhets ökning i oljepriset skulle innebära att Rysslands BNP ökar med 14,2 enheter.

Eftersom att priset på oljan har sjunkit under de senaste åren har detta skapat en ekonomisk kris i landet. Denna ekonomiska kris har inneburit att landets ekonomiska tillväxt har tilltagit, att växelkursen för rubeln har försvagats och inflationen i landet har blivit allt högre. Oljeprisets påverkan på rubelns växelkurs analyserades och resultatet från denna analys uppgav att sambandet mellan variablerna var mycket god och att 96,9 % av rubelns växelkurs kan förklaras med oljepriset. Sambandet mellan variablerna är negativ, detta innebär att om oljepriset ökar med en enhet, så minskar växelkursen med 0,515 enheter.

Det framkom tidigare i arbete att en svag växelkurs och en hög inflation har en negativ inverkan på samhällets köpkraft, vilket påverkar den mängd som importeras till landet. Detta samband analyserades och resultatet uppgav att det fanns ett medelmåttligt lineärt samband mellan Finlands export till Ryssland och den svaga växelkursen. Växelkursen förklarar den minskade exporten till Ryssland upp till 56,5 %. Från figur 13 kan man observera att det inte bara är växelkursen som har påverkat den minskande exporten. Man kan observera att exporten börjat avta efter att importförbudet 7 augusti 2014 framträtt. Här kan man poängtera att både växelkursen och utrikespolitiken har spelat en stor roll för den finska exporten till Ryssland. I allmänhet kan man konstatera att den devalverade rubeln följer Marshall-Lerner villkoret samt J-kurvan och att exporten till Ryssland efter en tid kommer att öka till den nivå den varit tidigare.

Eftersom att inflationen också spelar en roll i den ekonomiska kris som råder i landet gjordes en analys över inflationens beroende av priset på oljan. Från resultatet av analysen kan det fastställas att oljepriset inte har något samband med inflationen, eftersom att det lineära sambandet är dåligt mellan variablerna. Oljepriset förklarar inflationen endast med 6,8 %.

Exportens påverkan på Finlands BNP analyserades för att se om den minskade exporten till Ryssland har en inverkan på den finska ekonomin. Analysen uppgav att variablerna hade ett gott lineärt samband och att exporten förklarar Finlands BNP med 68 %. Från denna analys kan man dra slutsatsen att exporten till Ryssland har en betydelse för Finlands BNP, men att även om exporten till Ryssland minskar har Finland möjligheten att öka sin export till andra handelsländer.

Det har framkommit att en hög inflation innebär en stegring av priserna på produkter och tjänster. I Ryssland har den höga inflationen lett till att landet har devalverat sin valuta, så att värdet på valutan blivit mindre jämfört med andra valutor. En sämre valuta innebär att man får betala mera av sin ägna valuta för att byta till en annan. För tillfället får ryska befolkningen betala 80 rubel för 1 euro, vilket innebär att konsumtion av utländska varor minskat, eftersom att de är mycket dyrare. Det är inte bara exporten som blir påverkad utan också turismen. Enligt samlad statistik har den ryska turismen i Finland minskat, vilket innebär stora ekonomiska förluster för den finska ekonomin.

Det har analyserats om det finns ett samband mellan svag växelkurs och övernattningar av ryska turister i Finland. Analysen uppgav att det finns ett dåligt lineärt samband mellan variablerna och att växelkursen förklarar den minskade turismen bara med 28 %. En orsak till den minskande turismen från Ryssland till Finland kan bero på de begränsade tillgivet av visum för utlandsresor i Ryssland. Största delen av de ryska turister som besöker Finland är dagsbesökare.

Sambandet mellan den minskade turismen och Finlands BNP analyserades för att få veta om den minskade ryska turismen har en inverkan på den finska ekonomin. Resultatet från analysen menar att sambandet mellan variablerna är medelmåttligt och att den ryska turismen uppger en förklaring till Finlands BNP med 47,1 %. Detta resultat styrker påståendet att den ryska turismen inbringar ett mervärde till den finska ekonomin.

För att kortfattat svara på forskningsfrågan kan man konstatera att den svaga växelkursen som råder i Ryssland påverkar köpkraften i landet. Den försvagade köpkraften påverkar exporten till Ryssland, eftersom att importen av varor till Ryssland har blivit dyrare. Man kan dra slutsatsen att den minskade exporten till Ryssland har haft en påverkan på den finska ekonomin och förklarar upp till 68 % Finlands BNP och att det finns ett samband mellan dessa variabler.

KÄLLOR

Akaoui, Nancy & Stranberg, Jenny. 2011, *Varför är det viktigt att ta hänsyn till landsrisker på aktiemarknaden?*

Tillgänglig: <http://sh.diva-portal.org/smash/get/diva2:425609/FULLTEXT01.pdf>

Hämtad 6.12.2015

Algstrand, Simon & Kaijser, Per Sax. 2012, *Växelkursens och BNP:s påverkan på den bilaterala handelsbalansen.*

Tillgänglig: <http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:556656/FULLTEXT01.pdf>

Hämtad 31.11.2015

Antti, Ämmälä. 2016, *Öljyn hinnanlasku iskee Venäjälle: "Suomen talous ei elvy"*.

Tillgänglig: <http://www.taloussanomat.fi/porssi/2016/01/19/oljyn-hinnanlasku-iskee-venajalle-suomen-talous-ei-elvy/2016626/170>

Hämtad 23.2.2016

Arbets- och näringsministeriet. 2016, *Turismens betydelse för den finländska samhälls-ekonomi.*

Tillgänglig:

[https://www.tem.fi/sv/foretag/turism/turismens betydelse for den finlandska samhalls ekonomin](https://www.tem.fi/sv/foretag/turism/turismens_betydelse_for_den_finlandska_samhalls_ekonomi) Hämtad 3.3.2016

Finansministeriet. 2014, *EU:n Venäjä-pakotteiden ja Venäjän vastapakotteiden taloudelliset vaikutukset.*

Tillgänglig:

http://valtioneuvosto.fi/documents/10184/1058456/Venajapakotteet_SUOMI.pdf/adf852b5-7917-4396-9b6e-ec3c3fc072c5

Hämtad 10.11.2015

Finlands bank. 2015a, *Venäjän talouden näkymät ja vaikutukset Suomeen.*

Tillgänglig:

<http://vm.fi/documents/10623/1096506/Ven%C3%A4j%C3%A4n+talouden+n%C3%A4kym%C3%A4t+ja+vaikutukset+Suomeen/82a661d4-1a31-4b4b-b71b-313bb7a25286>

Hämtad 7.9.2015

Finlands bank. 2015b, *BOFIT Venäjä-tilastot*.

Tillgänglig:

<http://www.suomenpankki.fi/bofit/seuranta/venajatilastot/Pages/default.aspx>

Hämtad 29.12.2015

Finlands bank. 2015b, *BOFIT Venäjä-ennuste 2015-2017*.

Tillgänglig:

<http://www.suomenpankki.fi/bofit/seuranta/ennuste/Documents/bve115.pdf>

Hämtad 29.2.2016

Finlands tull. 2015, *Suomen ja Venäjän välinen kauppa*.

Tillgänglig:

http://www.tulli.fi/fi/tiedotteet/ulkomaankauppatilastot/katsaukset/maat/venaja15/liitteet/2015_M14.pdf

Hämtad 31.10.2015

Hult, Anders & Larsson, Jonas. 2001, *Valutasäkringars vara eller icke vara*.

Tillgänglig: <http://liu.diva-portal.org/smash/get/diva2:23904/FULLTEXT01.pdf>

Hämtad: 5.12.2015

Investopedia. 2015, *Makroekonomi, Valuta*.

Tillgänglig: <http://www.investopedia.se/guider/makroekonomi-valuta/>

Hämtad 29.11.2015

Kari, Latvanen. 2015, *Öljysota*.

Tillgänglig: <https://lounge.fim.com/oljysota/>

Hämtad 23.2.2016

Kauppalehti. 2016, *Valuutta: Venäjän rupla*.

Tillgänglig:

<http://www.kauppalehti.fi/5/i/porssi/valuutat/valuutta.jsp?curid=RUB&days=1825&x=25&y=14>

Hämtad 3.2.2016

Klas, Eklund. 2010, *Vår ekonomi – En introduktion till samhällsekonomi*, 12 uppl., Lettland: Nordstedts, 352 s.

Lidén, Adam & Aspö, Hampus. 2013, *Valutariskhantering*.

Tillgänglig:

<http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOid=3403746&fileOid=3403753> Hämtad 6.12.2015

Meriläinen, Jari-Mikko. 2011, *Vertailussa Venäjän talouskriisit*.

Tillgänglig:

<https://www.tritonia.fi/fi/e-opinnaytteet/tiivistelma/4297/Vertailussa+Ven%C3%A4j%C3%A4n+talouskriisit>

Hämtad 14.11.2015

Petri, Sajari. 2015, *Öljyn halpeneminen on myrkkyä Venäjälle – jos talous pysähtyy itänaapurissa, Suomi pulassa*.

Tillgänglig: <http://www.hs.fi/talous/a1449640496065>

Hämtad 23.2.2016

Statistikcentralen. 2016, *Utländska turisters övernattningar ökade med 10,4 procent i december*. Tillgänglig: http://tilastokeskus.fi/til/matk/2015/12/matk_2015_12_2016-02-18_tie_001_sv.html Hämtad 1.3.2016

SVKK. 2015, *Venäjän talous*. Tillgänglig:

http://www.svkk.fi/tietoa_venajasta/venajan_talous

Hämtad 31.10.2015

Vergara, Marcos. 2012, *Växelkursens påverkan på svenska export och import*.

Tillgänglig:

http://www.statistics.su.se/polopoly_fs/1.117497.1357681259!/menu/standard/file/16_2_Vergara.pdf Hämtad 31.11.2015

Visit Finland. 2016, *Annual trend*.

Tillgänglig: <http://www.visitfinland.com/travel-trade/graph/vuositason-kehitystrendi/>

Hämtad 3.3.2016

Visit Finland. 2015, *Kuulumisia Venäjältä*.

Tillgänglig: <http://www.visitfinland.fi/tietoa-kohdemaista/venaja/>

Hämtad 16.11.2015

Ölgy & Bio polttoaineala. 2015, *Raakaöljyn hintakehitys*.

Tillgänglig: <http://www.oil.fi/fi/tilastot-1-hinnat-ja-verot/13-raakaoljyn-hintakehitys>

Hämtad 16.11.2015

